

XVIII Międzynarodowa Konferencja

Organy i muzyka organowa

PROGRAM

I KSIĘGA ABSTRAKTÓW

Gdańsk, 27–29 września 2024 r.

Akademia Muzyczna im. Stanisława
Moniuszki w Gdańsku
Katedra Organów, Klawesynu,
Akordeonu, Gitary, Harfy
i Instrumentów Historycznych
Katedra Teorii Muzyki

18th International Conference

Organ and Organ Music

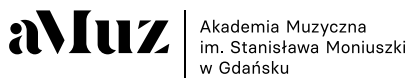
PROGRAMME

AND BOOK OF ABSTRACTS

Gdańsk, 27–29 September 2024

Stanisław Moniuszko Academy of Music
in Gdańsk
Department of Organ, Harpsichord,
Accordion, Guitar, Harp
and Historical Instruments
Department of Music Theory

Organizator / Organizer:

Współorganizatorzy / Co-organizers:

Polska Filharmonia Bałtycka
im. Fryderyka Chopina w Gdańsku

Instytucja Kultury Samorządu
Województwa Pomorskiego

Pomorskie Stowarzyszenie
„Musica Sacra”

Dofinansowanie / Co-funded by:

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

**Doskonała
Nauka II**

Patronat Honorowy / Honorary Patronage:

PATRONAT HONOROWY:

MIECZYŚLAW STRUK
MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PATRONAT HONOROWY

**Prezydent
Miasta Gdańska**

Patronat Medialny / Media Patronage:

Radio Gdańsk

polmic.pl

 trojmiasto.pl

WSTĘP

Szanowni Państwo,

uprzejmie zapraszamy do udziału w XVIII Międzynarodowej Konferencji „Organy i muzyka organowa”, która odbędzie się w dniach 27–29 września 2024 roku w murach Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku. Wydarzeniu, organizowanemu w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki „Doskonała Nauka II”, towarzyszyć będzie XII Międzynarodowy Konkurs Muzyki Organowej im. Jana Pieterszooona Sweelincka oraz koncerty organowe z udziałem artystów o światowej renomie (Martin Gregorius, Naji Hakim, Tomasz Adam Nowak, Tomasz Orłow, Martin Sander), odbywające się w pobliskiej Polskiej Filharmonii Bałtyckiej im. Fryderyka Chopina w Gdańsku oraz w Archikatedrze Oliwskiej.

Cykl konferencji „Organy i muzyka organowa” to jedno z najstarszych wydażeń naukowo-artystycznych o ustalonej renomie, organizowanych przez gdańską uczelnię muzyczną, które utrwaliło się w świadomości kręgu przedstawicieli szeregu ośrodków badawczych, polskich i zagranicznych. W bieżącej edycji obserwujemy powiększanie się nieformalnego środowiska tych konferencji – do grona czynnych uczestników poprzednich edycji dołączyli nowi badacze, instrumentalści i organmistrzowie. Zgłoszone abstrakty zapowiadają rozległą panoramę zagadnień, drążących i poszerzających dotychczasową problematykę konferencji, która – tradycyjnie – zasadniczo skupia się wokół trzech grup tematycznych: twórczości muzycznej, wykonawstwa i budownictwa organowego. Warto zauważyć, że tegoroczni prelegenci skupią się na promowaniu, upowszechnianiu i percepcji współczesnej muzyki organowej, często mniej znanej lub zapomnianej, a także na zagadnieniach związanych z praktyką gry na organach. W obrębie zaś wieloaspektowej mozaiki każdego z nurtów zapewne każdy uczestnik konferencji napotka coś, właśnie dla niego, szczególnie cennego czy interesującego. Ta nadzieja daje organizatorom podstawę, aby – zgodnie ze starogdańską zasadą: *nec temere, nec timide* – nadal rozwijać ideę tych spotkań.

Kierownik Katedry Teorii Muzyki
prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz

Członkinie i członkowie Katedry Teorii Muzyki oraz Katedry Organów, Klawesynu, Akordeonu, Gitary, Harfy i Instrumentów Historycznych składają serdeczne podziękowania wszystkim osobom, które włączyły się w przygotowania i realizację tego wydarzenia od strony naukowej, artystycznej i organizacyjnej. Życzymy udanych prezentacji, owocnych obrad oraz korzyści poznawczych i satysfakcji osobistych, wynikających z atmosfery uczestnictwa w tym wydarzeniu.

INTRODUCTION

Ladies and Gentlemen,

we kindly invite you to participate in the 18th International Academic Conference 'Organ and Organ Music', which will be held on between 27 and 29 September 2024 at the Stanisław Moniuszko Academy of Music in Gdańsk. The event, organized as part of the 'Excellent Science II' programme of the Minister of Education and Science, will be accompanied by the 12th Jan Pieterszoon Sweelinck International Organ Music Competition and organ concerts played by artists of worldwide fame (Martin Gregorius, Naji Hakim, Tomasz Adam Nowak, Tomasz Orlow, Martin Sander), hosted in the nearby Polish Baltic Philharmonic Fryderyk Chopin in Gdańsk and in the Oliwa Archcathedral.

The series of conferences 'Organ and Organ Music' is one of the oldest academic and artistic events with an established reputation, organized by the Academy of Music in Gdańsk, which has become imprinted on the minds of representatives of a number of Polish and foreign academic centres. In the current edition, we are noticing the expanding informal setting of these conferences: new researchers, instrumentalists and organ builders have joined the group of active participants of previous editions. Submitted abstracts herald a broad scope of issues exploring and expanding the issues of the conference which – traditionally – principally focuses on three thematic groups: music, performance and organ building. It is worth noting that this year's speakers will focus on the promotion, dissemination and perception of contemporary organ music, often lesser-known or forgotten, as well as on issues relating to organ performing practice. Within the multi-faceted mosaic of each trend, each conference participant will probably encounter something of particular value or interest. This hope gives the organisers the reason – in accordance with the old Gdańsk principle 'nec temere, nec timide' – for continuing the development of the idea of these meetings.

Head of the Department of Music Theory
prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz

The members of the Department of Music Theory and the Department of Organ, Harpsichord, Accordion, Guitar, Harp and Historical Instruments would like to thank all the persons who participated in the planning and staging of this event from the academic, artistic and organisational perspective. We wish you effective presentations, insightful discussions as well as cognitive benefits and personal satisfaction with the participation in this event.

Patronat Honorowy:

Marszałek Województwa Pomorskiego
Prezydent Miasta Gdańska
Rektor Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Dofinansowanie:

Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez
Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Doskonała Nauka II”

Patronat Medialny:

TVP3 Gdańsk
Radio Gdańsk
Polskie Centrum Informacji Muzycznej POLMIC
trojmiasto.pl

Organizatorzy:

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
Katedra Organów, Klawesynu, Akordeonu, Gitary, Harfy i Instrumentów
Historycznych
Katedra Teorii Muzyki

Komitet organizacyjny i programowy:

prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz – Kierownik projektu ds. naukowych, Kierownik
Katedry Teorii Muzyki
prof. dr hab. Roman Perucki – Kierownik projektu ds. artystycznych, Dyrektor
Polskiej Filharmonii Bałtyckiej im. Fryderyka Chopina w Gdańsku, profesor
w Katedrze Organów, Klawesynu, Akordeonu, Gitary, Harfy i Instrumentów
Historycznych
dr hab. Hanna Dys – Koordynator projektu, profesor w Katedrze Organów,
Klawesynu, Akordeonu, Gitary, Harfy i Instrumentów Historycznych
dr hab. Joanna Schiller-Rydzewska – adiunkt w Katedrze Teorii Muzyki
mgr Beata Kotłowska – wykładowca w Katedrze Teorii Muzyki
dr Maciej Zakrzewski – adiunkt w Katedrze Organów, Klawesynu, Akordeonu,
Gitary, Harfy i Instrumentów Historycznych
Koło Naukowe Organistów

Honorary Patronage:

Marshal of the Pomorskie Voivodeship

Mayor of the City of Gdańsk

Rector of the Stanisław Moniuszko Academy of Music in Gdańsk

Co-funded by:

The project is co-financed by the state budget – from the funds of the Ministry of Education and Science, as part of the “Excellent Science II” Programme

Media Patronage:

TVP3 Gdańsk

Radio Gdańsk

Polskie Centrum Informacji Muzycznej POLMIC

trojmiasto.pl

Organisers:

Stanisław Moniuszko Academy of Music in Gdańsk

Department of Organ, Harpsichord, Accordion, Guitar, Harp and Historical Instruments

Department of Music Theory

Organising and Programme Committee:

prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz – Academic Director, Head of Department of Music Theory

prof. dr hab. Roman Perucki – Artistic Director, Managing Director of the Fryderyk Chopin Polish Baltic Philharmonic in Gdańsk, professor at the Department of Organ, Harpsichord, Accordion, Guitar, Harp and Historical Instruments

dr hab. Hanna Dys – Coordinator, professor at the Department of Organ, Harpsichord, Accordion, Guitar, Harp and Historical Instruments

dr hab. Joanna Schiller-Rydzewska – assistant professor at the Department of Music Theory

mgr Beata Kotłowska – lecturer at the Department of Music Theory

dr Maciej Zakrzewski – assistant professor at the Department of Organ, Harpsichord, Accordion, Guitar, Harp and Historical Instruments
Society of Organists

PROGRAM RAMOWY
XVIII MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI
„ORGANY I MUZYKA ORGANOWA”
27-29.09.2024

PIĄTEK, 27.09.2024 r.

Sala S1, żółty budynek

15.00–15.15 powitanie uczestników – Prorektor ds. artystycznych
dr hab. Andrzej Kacprzak, Kierownik Katedry Teorii Muzyki
prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz

Moderator: dr hab. Joanna Schiller-Rydzewska

15.15–16.00 prof. Tomasz Adam Nowak: O tradycji fantazjowania
na instrumentach klawiszowych i metodach jej nauczania
na przykładzie wybranych źródeł od XV do XIX wieku

16.00–16.30 prof. Martin Sander: Citations in Max Reger's *Phantasie
und Fuge d-moll* op. 135b and their implications for the two versions
of this work

16.30–16.45 przerwa kawowa

Moderator: dr hab. Joanna Schiller-Rydzewska

16.45–17.15 prof. dr hab. Roman Perucki: Organy kościoła w Różynach
z 1787 r. – odzyskiwanie utraconego piękna

17.15–17.45 mgr Ewelina Bachul-Cienciąła: Filozofia zaszyfrowana
w nutach. O inspiracjach w utworze *Exodus* Romana Bergera

18.00 kolacja

19.00 koncert w Sali Koncertowej Polskiej Filharmonii Bałtyckiej
im. Fryderyka Chopina w Gdańsku

**FRAMEWORK PROGRAMME
OF THE 18TH INTERNATIONAL CONFERENCE
'ORGAN AND ORGAN MUSIC'
27-29 SEPTEMBER 2024**

FRIDAY, 27 September 2024

S1 hall, yellow building

15.00–15.15 reception of participants – Vice-Rector for Artistic Affairs,
dr hab. Andrzej Kacprzak, Head of the Department of Music Theory,
prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz

Moderator: dr hab. Joanna Schiller-Rydzewska

15.15–16.00 prof. Tomasz Adam Nowak: On the Tradition of Fantasizing
on Keyboard Instruments and Its Teaching Methods According to
Selected 15th- to 19th-Century Sources

16.00–16.30 prof. Martin Sander: Citations in Max Reger's *Phantasie
und Fuge d-moll* op. 135b and Their Implications for the Two Versions
of This Work

16.30–16.45 coffee break

Moderator: dr hab. Joanna Schiller-Rydzewska

16.45–17.15 prof. dr hab. Roman Perucki: The 1787 Różyny Church
Organ. Regaining the Lost Beauty

17.15–17.45 mgr Ewelina Bachul-Cienińska: Philosophy Encoded
in the Notes. The Inspiration behind Roman Berger's *Exodus*

18.00 dinner

19.00 concert at the Concert Hall of the Polish Baltic Philharmonic
Fryderyk Chopin in Gdańsk

SOBOTA, 28.09.2024 r.

Sala S1, żółty budynek

Moderator: dr hab. Hanna Dys

9.30–10.15 dr hab. Krzysztof Lukas: Przygotowanie mentalne muzyka do występu publicznego

10.15–10.45 dr hab. Bartosz Jakubczak: W poszukiwaniu nowych brzmień. Solowa i kameralna twórczość organowa drugiej połowy XX i początku XXI wieku w oparciu o własne doświadczenia fonograficzne

11.00–11.45 prezentacja POSTERÓW, foyer w żółtym budynku

lic. Nikodem Pelc, lic. Miłosz Rybarski: Wykorzystanie melodii gregoriańskich i inspiracje gregoriańskie w wybranych utworach organowych Mariana Sawy

mgr Dominik Mendak: Organy kinowe oraz tradycje akompaniamentu do filmów niemych w II Rzeczypospolitej i współcześnie

mgr Oskar Maj: Instrumentarium organowe w granicach administracyjnych powiatu łęborskiego

mgr Marlena Neć: René Louis Becker – studium biograficzne, charakterystyka twórczości organowej

11.45–12.15 przerwa kawowa

Moderator: dr Maria Erdman

12.15–12.45 mgr Magdalena Ponikowska-Preseisen: Projektowanie szaf organowych w oparciu o estetykę współczesnych kościołów na przykładzie realizacji w parafii pw. NSNMP w Krakowie-Rybitwach – estetyka, koncepcja oraz metodologia

12.45–13.15 mgr Adam Konrad Bigosiński: Specyfika warsztatu organmistrzowskiego Paula Bertholda Voelknera (1869–1945ca) w świetle najnowszych ustaleń

13.15–13.45 dr hab. Hanna Dys: Idiom stylistyczny Paula Crestona na podstawie twórczości organowej i kameralnej z organami

13.45–15.00 przerwa obiadowa

Moderator: dr hab. Arkadiusz Bialic

15.00–15.30 prof. Pavel Svoboda: Year of Czech Music 2024 and organ competitions

SATURDAY, 28 September 2024

S1 hall, yellow building

Moderator: dr hab. Hanna Dys

9.30–10.15 dr hab. Krzysztof Lukas: The Musician's Mental Preparation for a Public Performance

10.15–10.45 dr hab. Bartosz Jakubczak: In Search of New Sounds. Mid-20th-Century and Early-21st-Century Solo and Chamber Organ Music Based on the Author's Own Recording Experience

11.00–11.45 Presentation of POSTERS, foyer, yellow building

lic. Nikodem Pelc, lic. Miłosz Rybarski: The Use of Gregorian Melodies and Gregorian Inspiration in Selected Pieces for Organ by Marian Sawa

mgr Dominik Mendak: Cinema Organs and Traditions of Silent Film Accompaniment in the Second Republic of Poland and Today

mgr Oskar Maj: The Organs in the Administrative Division of the Lębork County

mgr Marlena Neć: René Louis Becker: A Biographical Study and the Characteristics of His Organ Works

11.45–12.15 coffee break

Moderator: dr Maria Erdman

12.15–12.45 mgr Magdalena Ponikowska-Preseisen: Organ Case Design Based on the Aesthetics of Modern Churches Illustrated by the Installation in the Immaculate Heart of Mary's Church in Kraków-Rybitwy: The Aesthetics, Concept and Methodology

12.45–13.15 mgr Adam Konrad Bigosiński: The Specificity of the Organ Building Technique of Paul Berthold Voelkner (1869–c.1945) in the Light of Recent Findings

13.15–13.45 dr hab. Hanna Dys: Paul Creston's Stylistic Idiom Based on His Solo and Chamber Organ Works

13.45–15.00 lunch break

Moderator: dr hab. Arkadiusz Bialic

15.00–15.30 prof. Pavel Svoboda: The Year of Czech Music 2024 and Organ Competitions

15.30–16.00 prof. Naji Hakim: Naji Hakim's Organ Works
and Thematic Sources

16.00–16.15 przerwa kawowa

Moderator: mgr Beata Kotłowska

16.15–16.45 dr Maria Erdman: Intawolacja madrygału *Vestiva i colli*
Palestriny w europejskich źródłach na instrumenty klawiszowe

16.45–17.15 dr Marek Kulikowski: Stylistyka kompozytorska Jana
Pieterszooona Sweelincka – źródła

17.30 kolacja

19.00 koncert w Archikatedrze Oliwskiej w Gdańsku

NIEDZIELA, 29.09.2024 r.

Sala S1, żółty budynek

Moderator: dr Maciej Zakrzewski

10.00–10.30 prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz: *Tryptyk* na puzon
i organy Kazimierza Guzowskiego – zapomniany (?) utwór gdyńskiego
kompozytora

10.30–11.00 mgr Łukasz Tryba: Z dziejów instrumentarium organowego
parafii w Szczepanowie

11.00–11.30 mgr Agata Krawczyk: O dwóch obliczach teleologii
w utworach Hanny Kulenty na fisharmonię

11.30–12.00 przerwa kawowa

Moderator: prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz

12.00–12.30 dr hab. Arkadiusz Bialic: Polska sonata organowa XX wieku –
studium przemian estetycznych w organowej muzyce polskiej minionego
stulecia

12.30–13.00 dr Maciej Zakrzewski: Kierunki rozwoju we współczesnej
muzyce organowej

13.00 dyskusja, zamknięcie obrad

13.30 obiad

15.30–16.00 prof. Naji Hakim: Naji Hakim's Organ Works
and Thematic Sources

16.00–16.15 coffee break

Moderator: mgr Beata Kotłowska

16.15–16.45 dr Maria Erdman: The Intabulation of Palestrina's
Vestiva i colli Madrigal in European Sources for Keyboard Instruments

16.45–17.15 dr Marek Kulikowski: The Sources of Jan Pieterszoon
Sweelinck's Keyboard Composition Style

17.30 dinner

19.00 concert in the Oliwa Archcathedral in Gdańsk

SUNDAY, 29 September 2024

S1 hall, yellow building

Moderator: dr Maciej Zakrzewski

10.00–10.30 prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz: Kazimierz Guzowski's
Triptych for Trombone and Organ: A Forgotten (?) Piece by the Gdynia
Composer

10.30–11.00 mgr Łukasz Tryba: From the History of the Organs
of the Szczepanów Parish

11.00–11.30 mgr Agata Krawczyk: The Two Faces of Teleology in Hanna
Kulenty's Works for Harmonium

11.30–12.00 coffee break

Moderator: prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz

12.00–12.30 dr hab. Arkadiusz Bialic: The 20th-Century Polish Organ
Sonata: A Study of the Aesthetic Changes in the Polish Organ Music
of the Past Century

12.30–13.00 dr Maciej Zakrzewski: New Developments in Contemporary
Organ Music

13.00 discussion, conclusion of the meeting

13.30 lunch

KSIĘGA ABSTRAKTÓW

mgr Ewelina Bachul-Cienciała

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

Filozofia zaszyfrowana w nutach. O inspiracjach w utworze *Exodus* Romana Bergera

Referat podejmuje zagadnienie inspiracji muzycznych i pozamuzycznych w utworze *Exodus* (*Omaggio a Prof. Jan Gawlas*) na organy Romana Bergera (1930–2020). Celem pracy jest poszerzenie wiedzy na temat utworu, a także propagowanie twórczości tego niedocenianego polskiego kompozytora. Główną metodą badawczą była analiza własna materiałów źródłowych: partytury i nagrań a także ich konfrontacja z opracowaniami muzykologicznymi, które poruszają tematykę twórczości muzycznej i filozoficznej Bergera oraz jego biografii, natomiast o utworze *Exodus* jedynie wzmiankują.

Referat otwiera rys biograficzny kompozytora, w którym autorka zwraca uwagę na trudność w jednoznacznym zdefiniowaniu przynależności kulturowej Bergera ze względu m.in. na złożoność kulturową cieszyńskiego pogranicza. W kolejnej części omówione zostają cechy ogólne twórczości Bergera. Część zasadnicza referatu zawiera omówienie powstającego przez kilkanaście lat monumentalnego cyklu *Exodus* na organy Romana Bergera. Kompozytor za utwór ten otrzymał nagrodę Związku Kompozytorów Słowackich, której jednak nie przyjął. Dzieło to, będące jednym z najobszerniejszych w polskiej literaturze organowej (czas trwania wskazany przez kompozytora to ok. 70 minut), składa się z czterech części: *Musica profana. Dies irae – Labirynt. Melos M. Kabeláča – Psalmus – Finale*. W analizie dzieła autorka referatu zajmuje się szczególnie zagadnieniem inspiracji muzycznych i pozamuzycznych, z których korzystał kompozytor. Podejmuje także próbę rozszyfrowania ukrytych w utworze znaczeń i symboli, związanych z życiorysem i filozofią twórcy. Przeprowadzone badania pokazały, że Berger korzystał z wielu inspiracji: od cytatów muzycznych, poprzez literaturę, aż po wątki współczesne. Zauważono także, że dzięki zastosowaniu różnorodnych szyfrów muzycznych część z tych elementów pozostaje w pierwszym wrażeniu nieuchwytna dla odbiorcy. Rozwiązanie szyfru jest tu odkryciem, dzięki któremu odbiorca dzieła jest w stanie w pełni doświadczyć intencji kompozytora. Wnioski wypływające z przeprowadzonej analizy wskazują jednoznacznie, że omawiany utwór jest wybitną i unikatową pozycją w szeroko rozumianej literaturze organowej. Bogactwo i różnorodność środków wyrazu, wyszukana harmonika oraz różnorodność fakturalna i kolorystyczna

BOOK OF ABSTRACTS

mgr Ewelina Bachul-Cienciała

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

Philosophy Encoded in Music. The Inspiration behind Roman Berger's *Exodus*

The presentation addresses the issue of both musical and extramusical inspiration in the musical piece *Exodus (Omaggio a Prof. Jan Gawlas)* for organ by Roman Berger (1930–2020). The aim of these theses is to expand the knowledge of, and to promote, the work of this underrated Polish composer. The main research method was the author's own analysis of source material – scores and recordings – and their juxtaposition with the musicological studies that discuss Berger's musical and philosophical creativity and his biography, while only making a passing reference to his piece *Exodus*.

The presentation opens with a biographical sketch of the composer, in which the author draws attention to the extreme difficulty in clearly defining Berger's cultural affiliation due to the cultural complexity of the Cieszyn borderland. The next part of the presentation discusses the general features of Berger's creative process. The main part of the presentation contains a discussion of Roman Berger's monumental cycle *Exodus* for organ, which took several years to create. For this work, the composer received an award from the Slovak Composers' Union, which he refused to accept. One of the most extensive works in the Polish organ repertoire (the duration indicated by the composer is approximately 70 minutes), it consists of four movements: *Musica profana. Dies irae – The Labyrinth. Melos by M. Kabeláč – Psalmus – Finale*. In the analysis of this work, the author of the presentation discusses, in particular, the issue of musical and extramusical inspiration drawn by the composer. The author also attempts to decipher the meanings and symbols hidden in the work, related to the composer's biography and philosophy. The research conducted showed that Berger had many influences: from musical quotes through literature to contemporary themes. It was also noted that, by using various musical codes, some of these elements remained initially elusive to the listener. Deciphering the code is a discovery through which the listener is able to read the composer's intentions correctly. The conclusions drawn from the analysis clearly indicate that the work in question is an outstanding and unique piece in the broad organ repertoire. The abundance and diversity of his expressive devices, sophisticated harmony as well as varied texture and colours make

sprawiają, że jest on porównywalny z najwybitniejszymi kompozycjami organowymi XX wieku. Ze względu nie tylko na rozmiar, ale też na swoją wielowymiarowość, *Exodus* z pewnością wymaga dalszych badań i interpretacji.

Ewelina Bachul-Cienciąła – organistka, absolwentka Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach w klasie organów prof. Juliana Gembalskiego oraz kierunku *edukacja muzyczna* na Uniwersytecie Śląskim. Otrzymała stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, nagrodę Dyrektora CEA oraz stypendium Burmistrza Miasta Cieszyna. Zdobyła nagrody na solowych i kameralnych konkursach, m.in.: w Sankt Petersburgu, Warszawie, Białymstoku, Nowym Sączu, Mielcu. Występuje jako solistka i kameralistka. Koncertowała podczas festiwalu w Czechach, na Litwie, w Rosji oraz w Polsce, m.in. w: Częstochowie, Łodzi, Nowym Sączu, Nowej Rudzie, Pasłęku, Poznaniu, Sejnach, Świętej Lipce, Wrocławiu oraz na Śląsku. Uczestniczyła w kursach interpretacji muzyki organowej i improwizacji, prowadzonych przez: Davida Titteringtona, Gerharda Gnanna, Ludgera Lohmanna, Christophe'a Mantoux, Desmonda Huntera, Dalibora Miklavčića, Wolfganga Seifena, Pietera van Dijka, Nigela Allcoata. Nagrała dwie solowe monograficzne płyty: *ORG-homage!* oraz *CANTUS FIDEI IN ORGANIS TRADITUS*. Dokonała prawykonań utworów współczesnych kompozytorów. W kręgu jej zainteresowań znajduje się późnoromantyczna i współczesna muzyka organowa.

dr hab. Arkadiusz Bialic, prof. AMKP

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie

Polska sonata organowa XX wieku – studium przemian estetycznych w organowej muzyce polskiej minionego stulecia

Przedmiotem artykułu jest kompleksowe spojrzenie na wszystkie sonaty organowe XX stulecia autorstwa kompozytorów polskich działających zarówno w kraju, jak i na emigracji (Słowacja, USA). Ich analiza, będąca elementem przygotowań do nagrania kompletu polskich sonat na organy, ma na celu ukazanie przemian stylistycznych oraz ewolucji języka muzycznego, poczynając od późnoromantycznych założeń estetycznych poprzez nurt neoklasycy, emocjonalizm, sonoryzm oraz nowe środki techniczne i wyrazowe inspirowane nurtami awangardowymi lat 60. i 70. Cykl dwudziestowiecznych sonat organowych otwiera *Sonata d-moll* Mieczysława Surzyńskiego (1866–1924). Utwór, powstały jeszcze w czasach zaborów w 1903 roku, utrzymany jest w późnoromantycznej estetyce. Okres międzywojenny reprezentują dwie niezwykle interesujące sonaty: Aleksandra Karczyńskiego (1882–1973), związanego ze środowiskiem polskiej emigracji w USA oraz

the work rival the most outstanding organ compositions of the 20th century. Not only for its size, but also its multidimensionality, *Exodus* certainly requires further research and interpretation.

Ewelina Bachul-Cienciała – organist. She is an organ graduate of the Karol Szymanowski Academy of Music in Katowice, where she studied with prof. Julian Gembalski, and a Music Education graduate of the University of Silesia. She received a scholarship of the Minister of Culture and National Heritage, the Award of the Director of the CEA (Artistic Education Centre) and the scholarship of the Mayor of Cieszyn. She won prizes in solo and chamber music competitions, e.g. in Saint Petersburg, Warsaw, Białystok, Nowy Sącz, Mielec. She performed as a soloist and a chamber musician at festivals in the Czech Republic, Lithuania, Russia and Poland, e.g. in Częstochowa, Łódź, Nowy Sącz, Nowa Ruda, Pasłęk, Poznań, Sejny, Święta Lipka, Wrocław and in Silesia. She participated in organ music interpretation and improvisation courses led by David Titterington, Gerhard Gnann, Ludger Lohmann, Christophe Mantoux, Desmond Hunter, Dalibor Miklavčič, Wolfgang Seifen, Pieter van Dijk, Nigel Allcoat. She also released two solo monographic CDs: *ORG-homage!* and *CANTUS FIDEI IN ORGANIS TRADITUS* and premiered compositions of contemporary composers. Her interests include late Romantic and contemporary organ music.

dr hab. Arkadiusz Bialic, prof. AMKP

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie

The 20th-Century Polish Organ Sonata: A Study of the Aesthetic Changes in Polish Organ Music of the Past Century

The subject of the presentation is a comprehensive overview of all the 20th-century organ sonatas by Polish composers active both in Poland and abroad (Slovakia, USA). Their analysis, which is part of the preparations for the recording of the complete Polish organ sonatas, aims to show the stylistic changes and the evolution of the musical language starting from late-Romantic aesthetic assumptions, through neo-classicism, emotionalism, sonorism and new technical and expressive means inspired by the avant-garde trends of the 1960s and 1970s. The cycle of twentieth-century organ sonatas opens with the *Sonata in D minor* by Mieczysław Surzyński (1866–1924). The work, written in 1903 during the Partitions of Poland, maintains late-Romantic aesthetics. The interwar period is represented by two extremely interesting sonatas: those of Aleksander Karczyński (1882–1973), associated with the Polish émigré community in the USA, and Kazimierz Jurdziński

Kazimierza Jurdzińskiego (1894–1924), absolwenta Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Warszawie w klasie kompozycji R. Statkowskiego i K. Szymanowskiego. Ich język muzyczny ewoluuje w kierunku niemieckiego neoromantyzmu, sięgając granic systemu tonalnego. Okres okupacji zaowocował dwiema sonatami organowymi: *Sonata per organo* Bolesława Szabelskiego (1896–1979) wpisująca się w rozwój nurtu neoklasycznego oraz eklektyczna – acz nie pozbawiona walorów artystycznych – *Sonata* ks. Hieronima Feichta (1894–1967). Szczególnie interesująco przedstawia się twórczość sonatowa kompozytorów muzyki organowej w PRL (1945–1989), pomimo politycznie motywowanej niechęci administracji komunistycznej do muzyki kościelnej, w tym organowej. Powstają wówczas sonaty organowe Tadeusza Paciorkiewicza (1916–1998), Augustyna Blocha (1929–2006), działającego w środowisku słowackim Romana Bergera (1930–2020), Aleksandra Glinkowskiego (1941–1991), Bogusława Schaeffera (1929–2019) oraz Mariana Sawy (1937–2005). Tworzą one wyjątkowo różnorodną i barwną mozaikę stylów i nurtów, lokując ich autorów w awangardzie europejskiej muzyki organowej. Wiek dwudziesty kończy *Sonata minore per organo* Wojciecha Widłaka z 1998 roku. Nawiązujący do tradycyjnej estetyki utwór proponuje nowe środki wyrazu artystycznych, przede wszystkim w obszarze organizacji czasu i brzmieniowości.

Podjęte badania dowodzą znaczącego wkładu kompozytorów polskich w rozwój europejskiej muzyki organowej, uzupełniają wiedzę o twórczości kompozytorów polskich oraz pozwalają ukazać polską perspektywę ogólnoeuropejskich trendów estetycznych.

Arkadiusz Bialic, absolwent Akademii Muzycznej w Krakowie w klasie organów prof. Józefa Serafina oraz w Hochschule für Musik we Fryburgu Bryzgowijskim u prof. Zsigmonda Száthmary’ego. Odbił studia solistyczne w Hochschule für Musik und darstellende Kunst we Frankfurcie nad Menem pod kierunkiem prof. Daniela Rotha, uzyskując dyplom Konzertexamen-Organ. Był stypendystą fundacji niemieckich: Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD) Alfred Toepfer Stiftung, a także Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP. Laureat międzynarodowych konkursów w Polsce, Francji i Szwajcarii. W 2002 roku jako pierwszy Polak w historii został laureatem jednego z najbardziej prestiżowych konkursów organowych Grand Prix de Chartres, zdobywając II Grand Prix w kategorii interpretacji. Jako solista koncertował na wielu prestiżowych festiwalach w Polsce i poza jej granicami. Współpracował także z wybitnymi dyrygentami takimi jak Marin Alsop, Łukasz Borowicz, Massimiliano Caldi, Jerzy Maksymiuk, Krzysztof Urbanski, Antoni Wit oraz orkiestrami m.in. Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia w Katowicach (NOSPR), Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Narodowej w Warszawie czy Orkiestrą Akademii Beethovenowskiej. Dokonał szeregu nagrań dla polskiego i słowackiego radia, prawykonań muzyki polskiej (m.in. *Wziemięwzięcia* Wojciecha Widłaka, *Okeanos* Grażyny Pstrokońskiej-Nawratil) oraz nagrań płytowych m.in. pierwszego polskiego nagrania *La Nativité du Seigneur* Oliviera Messiaena (DUX 2019), *César Franck Organ Works* (Wydawnictwo Akademii

(1894–1924), a composition graduate of the State Conservatory of Music in Warsaw, where he studied with Roman Statkowski and Karol Szymanowski. Their musical language is evolving towards German neo-Romanticism, reaching the limits of the tonal system. The period of occupation engendered two organ sonatas: *Sonata per organo* by Bolesław Szabelski (1896–1979), which was part of the development of the neo-classical trend, and the eclectic – but not lacking artistic merit – *Sonata* by Hieronim Feicht (1894–1967). Of particular interest are the sonata works of organ music composers in the People's Republic of Poland (1945–1989), despite the politically motivated aversion to church music – including organ music – on the part of the communist administration. At that time, organ sonatas were written by: Tadeusz Paciorkiewicz (1916–1998), Augustyn Bloch (1929–2006), Roman Berger (1930–2020), Aleksander Glinkowski (1941–1991), Bogusław Schaeffer (1929–2019) and Marian Sawa (1937–2005). They create an exceptionally diverse and colourful mosaic of styles and trends, placing their authors in the avant-garde of European organ music. The twentieth century ends with Wojciech Widłak's *Sonata minore per organo* from 1998. Referring to traditional aesthetics, the work proposes new means of artistic expression, primarily in the area of temporal organisation and sound.

The research undertaken proves the significant contribution of Polish composers to the development of European organ music, enhances the knowledge of the work of Polish composers and shows the Polish perspective on pan-European aesthetic trends.

Arkadiusz Bialic, born in 1976, studied organ with Józef Serafin at the Academy of Music in Kraków, and with Zsigmond Száthmary at the Hochschule für Musik in Freiburg im Breisgau. He completed solo studies at the Hochschule für Musik und darstellende Kunst in Frankfurt am Main under the supervision of Daniel Roth, graduating with a Konzertexamen-Organ diploma (2003). He received a scholarship of the Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD) Alfred Toepfer Stiftung and the Minister of Culture and National Heritage of the Republic of Poland. A winner of international competitions in Poland, France and Switzerland, including the Schweizer Orgelwettbewerb and, as the first Polish musician in history, of one of the most prestigious organ competitions, the Grand Prix de Chartres. He has performed as a soloist and chamber musician, collaborated with many orchestras including the National Philharmonic Symphony Orchestra in Warsaw, the Polish National Radio Orchestra in Katowice, Arthur Rubinstein Philharmonic and the Beethoven Academy Orchestra conducted by, among others, Marin Alsop, Massimiliano Caldi, Jerzy Maksymiuk, Paweł Przytocki, Krzysztof Urbański and Antoni Wit. He has made a number of radio recordings for the Polish and Slovak radio, given world premieres of Polish music (including Wojciech Widłak's work *Wzięciem wzięcie*) and numerous CD recordings, including Feliks Nowowiejski's oratorio *Quo Vadis* with the Warmian-Mazurian Philharmonic orchestra conducted by Piotr Sułkowski (DUX 2017), the first Polish recording of Olivier Messiaen's *La Nativité du Seigneur* (DUX 2019), a solo album entitled *Arkadiusz Bialic plays Bach, Górecki*,

Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, 2022) oraz *Reliefy Andrzeja Krzanowskiego* dla wydawnictwa Anaklasis (PWM 2022), które uzyskało nagrodę *Fryderyk 2023*.

Jako pedagog jest profesorem Akademii Muzycznej Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, gdzie prowadzi klasę organów i kameralistyki organowej. Od kwietnia 2024 roku jest artystą Narodowej Orkiestry Polskiego Radia w Katowicach (NOSPR).

mgr Adam Konrad Bigosiński

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Specyfika warsztatu organmistrzowskiego Paula Bertholda Voelknera (1869–1945ca) w świetle najnowszych ustaleń

Postać bydgoskiego organmistrza Paula Bertholda Voelknera, który rozpoczął swoją działalność w Duninowie, nadal pozostaje słabo rozpoznana. Pomimo kilku artykułów dotyczących faktów biograficznych oraz elementów charakterystycznych organów wybudowanych przez firmę, nadal niewiele wiadomo o warsztacie tego organmistrza. Niniejszy referat, powstały m.in. dzięki badaniom przeprowadzonym na potrzeby rozprawy doktorskiej o tymże organmistrzu, koncentrować się będzie na przedstawieniu najnowszych ustaleń w kwestii cech charakterystycznych warsztatu Paula Voelknera. Elementy te możliwe były do wyróżnienia dzięki dwóm filarom: oględzinom instrumentów oraz kwerendzie źródłowej. Podstawy tejsze metody są na tyle uniwersalne, że możliwe są do wykorzystania podczas badań działalności innych budowniczych organów. Oprócz tego zaprezentowane zostaną nowe ustalenia co do faktów biograficznych z życia organmistrza.

Adam Konrad Bigosiński (ur. 1994) – w 2019 r. obronił pracę magisterską na Wydziale Historycznym UAM w Poznaniu. Obecnie kończy kształcenie w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych, gdzie przygotowuje dysertację nt. bydgoskiego budowniczego organów Paula Bertholda Voelknera. Jego zainteresowania koncentrują się także wokół metodologii badań organoznawczych, historii organmistrzostwa na Kujawach i Wielkopolsce oraz historii lokalnej.

Franck, Duruflé (Ars Sonora 2020) and *Relief* for solo organ by Andrzej Krzanowski as part of the project of the Polish Music Publishing House Anaklasis (PWM 2022).

He is a professor of organ at the Krzysztof Penderecki Academy of Music in Kraków. In 2017 he obtained a doctoral degree, and in 2019, a habilitation. Currently, as part of his scholarly work, he studies 20th-century Polish organ sonatas and Romantic French organ music. He gives concerts in Poland and abroad (festivals in Rome, Paris, Barcelona, etc.), performing repertoire ranging from the Renaissance to the present day. Since April 2024, he has been an artist of the National Polish Radio Orchestra in Katowice (NOSPR).

mgr Adam Konrad Bigosiński

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

The Specificity of the Organ Building Technique of Paul Berthold Voelkner (1869–c.1945) in the Light of Recent Findings

The figure of Bydgoszcz organ builder Paul Berthold Voelkner, who started in Duninowo, is not clearly recognized. Despite several articles on the biographical facts and the characteristic elements of organs built by his firm, little is known about Voelkner's technique. This paper, produced in part thanks to research conducted for a doctoral dissertation on this organ builder, will focus on presenting the recent findings on the distinctive features of Paul Voelkner's technique. These elements were identified thanks to two pillars: the inspection of instruments and source queries. The foundations of this method are universal enough to be utilized in research on the activities of other organ builders. Additionally, new findings on the biographical facts of the organ builder's life will be briefly presented.

Adam Konrad Bigosiński (b. 1994) – in 2019, he defended his master's thesis at the Faculty of History of the Adam Mickiewicz University in Poznań. He is currently completing his studies at the Doctoral School of Humanities, where he is preparing a dissertation on Paul Berthold Voelkner, the organ builder from Bydgoszcz. In addition, he pursues his interests of organ research methodology, history of organ building in Kujawy and Greater Poland, and local history.

dr hab. Hanna Dys, prof. aMuz

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Idiom stylistyczny Paula Crestona na podstawie twórczości organowej i kameralnej z organami

Działający w XX wieku Paul Creston, amerykański kompozytor pochodzenia włoskiego, był właściwie autodydakta. Samodzielne studia muzyczne w zakresie teorii muzyki i kompozycji oraz kontrapunktu podjął w wieku 26 lat. Późna edukacja muzyczna nie przeszkodziła mu jednak w osiągnięciu własnych celów – wręcz przeciwnie – konsekwentna praca i nieprzeciętny talent zostały docenione przez środowisko muzyczne w postaci wielu prestiżowych nagród i pozwoliły na rozwój światowej kariery. Paul Creston popularność zyskał głównie jako twórca koncertów z orkiestrą na saksofon, akordeon, puzon, marimbę, harfę, fortepian oraz na dwa fortepiany. Jest także twórcą 6 symfonii, baletów, muzyki kameralnej na różne składy, chóralnej, fortepianowej, tworzył także muzykę do telewizji. Zmarły w 1984 roku kompozytor był pianistą, organistą, dyrygentem, a także oddanym pedagogiem, który wykształcił wielu utytułowanych artystów. Przez 33 lata (1934–1967) działał jako organista w kościele St. Malachy's Church w Nowym Jorku, a wśród organowych utworów znajdują się m.in. *Suita* na organy op. 70, *Rapsodia* op. 74, *Variations on „The First Noel”* na organy i inne.

Wprawdzie twórczość organowa pozostaje na marginesie działalności amerykańskiego kompozytora, niemniej pozostaje niezwykle barwna i warta uwagi ze względu na połączenie różnych tradycji muzycznych i bogactwo środków wyrazowych. Interesujące są wpływy muzyki europejskiej, a także inspiracje muzyką amerykańską, jazzową, chorałem gregoriańskim. Na uwagę zasługuje bogaty i oryginalny język muzyczny, w którym na czoło wysuwa się bogata harmonika i zmienia rytmika. Kompozytor czerpał inspiracje z wielu źródeł – m.in. z tańca, z poezji (np. Walta Whitmana), a także z Biblii. Referat obejmuje analizę wybranych dzieł organowych i kameralnych Paula Crestona w zakresie interpretacji (artykulacja, agogika, registracja), również pod kątem ewolucji języka muzycznego kompozytora.

Hanna Dys, organistka, pedagog, pracuje na stanowisku profesora Akademii Muzycznej w Gdańsku oraz w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I i II st. w Gdańsku; animator kultury, pomysłodawczyni oraz dyrektor Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej w Grudziądzu. Absolwentka akademii muzycznych w Gdańsku (klasa prof. Romana Peruckiego) oraz Hamburgu (klasa prof. Wolfganga Zerera). Stypendystka m.in. Brahms Stiftung, Stypendium dla Twórców Kultury oraz Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Występuje z koncertami solowymi oraz kameralnymi na najważniejszych festiwalach muzyki organowej w Polsce i za granicą. Regularnie prowadzi kursy mistrzowskie w Polsce i za granicą. Jest jurorem

dr hab. Hanna Dys, prof. aMuz

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Paul Creston's Stylistic Idiom Based on His Solo and Chamber Organ Works

Active in the 20th century, this American composer of Italian descent was actually an autodidact. He undertook independent musical studies in music theory, composition and counterpoint at the age of 26. However, his late musical education did not prevent him from achieving his personal goals; on the contrary, his hard work and unparalleled talent were recognized by the musical community in the form of many prestigious awards and allowed him to build a worldwide career. Paul Creston gained popularity mainly as a composer of concertos with orchestra for saxophone, accordion, trombone, marimba, harp, piano (and two pianos). He also wrote six symphonies, ballets, chamber music for various ensembles, choral music, piano music, and music for television. The composer, who died in 1984, was a pianist, organist, conductor, as well as a dedicated teacher who trained many award-winning artists. He was active as an organist at St Malachy's Church in New York for 33 years (1934–1967), and his organ works include the *Suite for Organ* Op. 70, *Rhapsody* Op. 74, *Variations on 'The First Noel'* for organ and others.

Although organ works are marginal to the American composer's activity, they nevertheless remain extremely colourful and noteworthy for their combination of different musical traditions and abundance of expressive devices. There are interesting influences of European music, as well as sources of inspiration in American music, jazz and Gregorian chant. Noteworthy is his rich and original musical language, in which complex harmony and varied rhythms come to the fore. The composer drew inspiration from many sources, including dance, poetry by Walt Whitman, among others, and the Bible. The subject of the presentation will be an analysis of selected organ and chamber works by Paul Creston in terms of interpretation (articulation, agogic, registration), also in terms of the evolution of the composer's musical language.

Hanna Dys, organist, teacher; professor at the Academy of Music in Gdańsk and at the Primary and Secondary General Music School in Gdańsk; cultural community worker, originator and director of the Organ and Chamber Music Festival in Grudziądz. An organ graduate of music academies in Gdańsk (prof. Roman Perucki) and Hamburg (prof. Wolfgang Zerer). She received scholarships such as the Brahms Stiftung, the Scholarship for Creators of Culture and the Scholarship of the Minister of Science and Higher Education. She performs solo and chamber concerts at major organ music festivals in Poland and abroad. Hanna regularly conducts masterclasses in Poland and abroad, and is a juror in organ

konkursów organowych. W swoim dorobku posiada liczne nagrania solowe oraz kameralne, w tym również nominowane do muzycznych Fryderyków. W 2023 roku otrzymała odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, w 2024 roku została nominowana do Pomorskiej Nagrody Artystycznej za płytę „Organ transcriptions”.

dr Maria Erdman

Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu

Intawolacja madrygału *Vestiva i colli* Palestriny w europejskich źródłach na instrumenty klawiszowe

Repertuar intawolacji utworów wokalnych na instrumenty klawiszowe, pomimo stopniowego coraz lepszego rozpoznania, stanowi wciąż obszar peryferyjny zarówno w literaturze, jak i w programach koncertów. Nieliczne badania tego repertuaru, w polskim piśmiennictwie reprezentowane między innymi przez moją pracę doktorską *Szesnastowieczna praktyka wykonawcza i jej związki z techniką kompozytorską na przykładzie intawolacji świeckich utworów wokalnych w polskich tabulaturach klawiszowych*, napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. Marcina Szlesta i obronioną w 2019 roku w Akademii Muzycznej w Krakowie, domagają się kontynuacji oraz wzbogacania o kolejne szczegóły czy nowy kontekst. W referacie zostaną przedstawione intawolacje klawiszowe jednego z najpopularniejszych utworów szesnastego stulecia, madrygału Giovanniego Pierluigiego da Palestrina, *Vestiva i colli*, zapisane w europejskich tabulaturach organowych. Głównym zadaniem wystąpienia jest porównanie wersji z różnych źródeł, wskazanie ich podobieństw i różnic w zakresie techniki kompozytorskiej oraz zastosowanego zdobnictwa, a następnie nakreślenia wniosków w zakresie migracji repertuaru i recepcji madrygału Palestriny w Europie, z uwzględnieniem instrumentarium wskazanych regionów. W celu ustalenia związków z techniką kompozytorską przyjęto jako metodę pracy analizę porównawczą wersji intawolacji z różnych ośrodków. Metoda ta ma na celu także wyodrębnienie i opisanie cech stylistycznych typowych dla ośrodków, w których utwory te zostały skomponowane. Bliski związek między kompozycją, improwizacją i technicznymi aspektami wykonania, na gruncie intawolacji szczególnie istotny i czytelny, kształtuje również formę ujęcia zagadnienia. Takie ukierunkowanie badań zmierza w stronę określenia tożsamości intawolacji jako samodzielnych utworów oraz opisu warsztatu muzyka, występującego w roli współtwórcy i wykonawcy tego repertuaru.

Maria Erdman, organistka, klawikordzistka i teoretyk muzyki. Absolwentka Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie i Conservatorium van Amsterdam. Koncertuje na klawikordzie i organach. Działalność koncertową łączy

competitions. She has made a number of solo and chamber music recordings, including those nominated for the musical Fryderyk award. In 2023 she received the badge of honour 'Meritorious for Polish Culture', and in 2024 she was nominated for the Pomeranian Art Prize for her album *Organ Transcriptions*.

dr Maria Erdman

Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu

The Intabulation of Palestrina's *Vestiva i colli* Madrigal in European Sources for Keyboard Instruments

The repertoire of vocal music intabulations for keyboard instruments, despite its gradual exploration, is still of marginal relevance both in literature and in concert programmes. The few studies on this repertoire, represented in the Polish writing e.g. by my doctoral dissertation *The 16th-Century Performing Practice and Its Ties with Compositional Technique in the Intabulations of Lay Vocal Pieces in Polish Keyboard Tablatures* written under the guidance of prof. dr hab. Marcin Szelest, and defended in 2019 at the Academy of Music in Kraków, need continuing and uncovering new details and context. The paper presents keyboard intabulations of the madrigal *Vestiva i colli* by Giovanni Pierluigi da Palestrina, preserved in European keyboard tablatures. The main aim of this presentation is to compare the versions from different sources, show their similarities and differences in compositional technique and the ornamentation used, and then to draw conclusions within the scope of the migration of the repertoire and the reception of Palestrina's madrigal in Europe, taking into account the instruments of indicated regions. Comparative analysis of intabulations from different centres has been adopted as the method for determining the relationships with the compositional technique. This method is also aimed at identifying and describing the stylistic traits typical of the centres in which the pieces were composed. The close relationship among composition, improvisation and the technical aspects of performance, especially important and clear in intabulations, also determines the way of considering this issue. Directing the research in this way defines the identity of intabulations as independent pieces and describes the technique of the musician assuming the role of co-creator and performer of this repertoire.

Maria Erdman, organist, clavichord player, music theoretician. A graduate of the Fryderyk Chopin Academy of Music (present-day Fryderyk Chopin University of Music) in Warsaw and Conservatorium van Amsterdam. She gives concerts and makes recordings on the organ and the clavichord. She also teaches the organ at the Fryderyk Chopin ZPSM in Warsaw, clavichord at the Ignacy Jan

z pracą badawczą nad źródłami repertuaru polskiego. Posiada w dorobku nagrania płytowe na klawikordzie i organach. Wykłada grę na klawikordzie w Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu i w Akademii Muzycznej im. K. Pendereckiego w Krakowie. Od roku 2005 prowadzi klasę organów w Zespole Szkół Muzycznych im. F. Chopina w Warszawie.

prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Tryptyk na puzon i organy Kazimierza Guzowskiego – zapomniany (?) utwór gdyńskiego kompozytora

Kazimierz Guzowski (ur. 4 marca 1933 Wąbrzeźno – zm. 12 kwietnia 2017 Gdynia) kompozytor, pedagog, klarnecista i saksofonista jazzowy, całe życie związany z artystycznym środowiskiem Trójmiasta, nie pisał zbyt wiele. W wywiadzie udzielonym autorce w Gdyni – wieloletnim miejscu swojego zamieszkania – w marcu 2000 roku tłumaczył ten fakt następująco: *Piszę mało i wolno, bardzo selekcyjnie wszystko – bo mi się wydaje, że jest za dużo muzyki w naszym życiu – i to nie tylko złej. Ja po prostu jestem tego świadom – może to jest moje nieszczęście?* Ta skromność kompozytora, dbałość o każdą nutę, poszukiwanie jednostkowego, indywidualnego brzmienia i dyscyplina warsztatowa są z pewnością cechami dystynktywnymi całej jego twórczości. *Tryptyk* na puzon i organy Kazimierza Guzowskiego, utwór występujący w autoryzowanym w 2003 roku spisie kompozycji także pod tytułem *Preludium, Chorał i Postludium* powstał w 1981 roku i reprezentuje dojrzały okres jego twórczości. Poszczególne ustępy *Tryptyku*: utrzymane w powolnym tempie części skrajne – *Preludium* i *Postludium* przeznaczone są na organy solo, a jedynie nieco szybszy, umieszczony w centralnej części *Chorał* powierzony jest obu, widniejącym w tytule, instrumentom. Autorka, przyglądając się poszczególnym elementom tej kompozycji, swoją uwagę kieruje przede wszystkim na ciekawe ujęcia brzmieniowe, cechy użytej harmoniki i ekspresji utworu; podkreślając istotę i wartość powyższych cech omawianego utworu, wyraża nadzieję na szersze jego rozpropagowanie wśród współczesnych wykonawców.

Elżbieta Frołowicz, prof. dr hab., absolwentka Wydziału Kompozycji i Teorii Muzyki Akademii Muzycznej w Gdańsku (dyplom z wyróżnieniem), doktor habilitowany nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, profesor sztuki. Autorka 3 książek: *Aktywny uczeń w świecie muzyki. Propozycje dla nauczycieli* (2008), *Konsonanse i dysonanse wczesnoszkolnej edukacji muzycznej* (2011), *Aktywność muzyczna a zmiany rozwojowe dziecka. Studium z obszaru wczesnoszkolnej edukacji muzycznej* (2012), ponad 60 publikacji naukowych, głównie z zakresu pedagogiki muzyki

Paderewski Academy of Music in Poznań and Krzysztof Penderecki Academy of Music in Kraków.

prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Kazimierz Guzowski's *Triptych* for Trombone and Organ: A Forgotten (?) Piece by the Gdynia Composer

Kazimierz Guzowski (b. 4 March 1933 Wąbrzeźno – d. 12 April 2017 Gdynia), a composer, teacher, clarinetist and jazz saxophonist, associated with the artistic milieu of the Tricity throughout his life, did not write much. In an interview given to the author in Gdynia – his long-time place of residence – in March 2000, he explained this fact as follows: *I write little and slowly, I select everything very carefully – because it seems to me that there is too much music in our lives – and not only bad music. I'm just aware of it – maybe this is my tough luck?* The composer's modesty, attention to each note, search for a unique, individual sound and discipline are certainly distinctive features of his entire work. Guzowski's *Triptych* for trombone and organ, a work in the list of compositions authorized in 2003, also under the title *Preludium, Chorale and Postludium*, was written in 1981 and represents the mature period of his work. The individual sections of the *Triptych*, or the outer movements maintained in a slow tempo – *Prelude* and *Postlude* – are intended for solo organ, and only the slightly faster *Chorale*, placed in the central part, is entrusted to both instruments mentioned in the title. Looking at the individual elements of this composition, the author focuses primarily on interesting approach to sound, harmonic used and the expression of the piece; emphasizing the essence and value of the above features of the work in question, she expresses hope for boosting its popularity among contemporary performers.

Elżbieta Frołowicz, professor, music theorist and teacher. An honours graduate of the Faculty of Composition and Music Theory of the Academy of Music in Gdańsk. Since 1986 she has been working there as a professor, teaching subjects connected with music theory and music education. Her interests and achievements in research lie in the works of contemporary Polish composers and music education. She participates in numerous national and international symposiums and conferences. She is the author of three books (*Active student in the music world. Propositions for teachers, Consonance and dissonance of early childhood music*

i polskiej muzyki współczesnej (szczególnie twórczość kompozytorów związanych z Pomorzem Gdańskim) oraz szeregu haseł w publikacjach o charakterze encyklopedycznym. Jest redaktorką i współredaktorką 5 monograficznych tomów zbiorowych. Swój dorobek naukowo-dydaktyczny prezentowała na licznych konferencjach naukowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym oraz prowadząc różnego rodzaju kursy, wykłady i warsztaty (współpraca m.in. z Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie i Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku). Członkini Société Internationale d’Histoire Comparée du Théâtre, de l’Opéra et du Ballet (СИСТОВ), Polskiego Towarzystwa Analizy Muzycznej i Gdańskiego Towarzystwa Naukowego. Od 2020 r. pełni funkcję Kierownika Katedry Teorii Muzyki Akademii Muzycznej w Gdańsku.

prof. Naji Hakim

Conservatoire National de Région de Boulogne-Billancourt

Dzieła organowe i źródła tematyczne Naji Hakima

Począwszy od wczesnych etapów mojej kariery kompozytorskiej, reprezentowanych przez takie utwory jak *Symphonie en Trois Mouvements* i *The Embrace of Fire* zwyczajowo wplatałam elementy monodii inspirowanych Tournemire’em i Langlais’em. Te poszukiwania ewoluowały dalej w moich nowszych kompozycjach takich jak suita symfoniczna *Le Bien-Aimé* i *Salve Regina*. W refleksji nad moimi libańskimi korzeniami przyciągają mnie dwa główne źródła: pieśni ludowych i śpiewu maronickiego, będącego libańskim odpowiednikiem śpiewu gregoriańskiego. Te muzyczne skarby nie tylko dostarczają mi materiału tematycznego, lecz również nasyciły moje kompozycje charakterystycznymi bliskowschodnimi melizmatami, skalami i nieregularnymi metrami. Moja droga organisty zapewniła mi dogłębną znajomość chorału luterańskiego, zwłaszcza przez pryzmat mistrzowskich kompozycji Bacha. Od posady w Bazylice Sacré-Coeur do Świętej Trójcy w Paryżu, miałem przywilej zgłębienia tej bogatej muzycznej tkaniny, akompaniując różnicowanemu repertuariowi śpiewaczemu od śpiewu gregoriańskiego do tradycyjnych hymnów francuskich. Poszukiwanie to zagłębia się dalej w zawilości każdej tradycji muzycznej, dostarczając lepszego zrozumienia mojej drogi kompozytorskiej.

Naji Hakim (1955–) studiował w Konserwatorium Paryskim i zdobył dziesięć pierwszych nagród w międzynarodowych konkursach organowych i kompozytorskich. Był organistą Bazyliki Sacré-Coeur, zastąpił Oliviera Messiaena w kościele Świętej Trójcy (Paryż) i wykładał w Konserwatorium Bulońskim oraz Królewskiej Akademii Muzycznej (Londyn). Jest doktorem honoris causa Papieskiego Uniwersytetu Ducha Świętego (Kaslik, Liban). Jego Świątobliwość Papież Benedykt

education and *Music activity and child developmental changes. A study in the field of early school music education*) and over 60 research publications. She is also a member of Société Internationale d'Histoire Comparée du Théâtre, de l'Opéra et du Ballet (СИСТОБ), Polish Society of Music Analysis and Gdańsk Scientific Society. Since 2020 she has been the Head of the Department of Music Theory at the Stanisław Moniuszko Academy of Music in Gdańsk.

prof. Naji Hakim

Conservatoire National de Région de Boulogne-Billancourt

Naji Hakim's Organ Works and Thematic Sources

From the early stages of my compositional career, exemplified by pieces such as *Symphonie en Trois Mouvements* and *The Embrace of Fire*, I made it a recurring practice to weave in elements of plain song melodies influenced by the insights of Tournemire and Langlais. This exploration continued to evolve in my more recent compositions like the symphonic suite *Le Bien-Aimé* and *Salve Regina*. Reflecting on my Lebanese musical roots, I find myself drawn to two primary sources: folkloric songs and Maronite chant, the latter serving as Lebanon's equivalent to Gregorian chant. These musical treasures have not only provided me with thematic material but have also infused my compositions with characteristic Middle Eastern melismas, scales, and irregular meters. My trajectory as an organist has afforded me a profound familiarity with the Lutheran chorale, particularly through the lens of Bach's masterful compositions. From my tenure at the Sacré-Coeur Basilica to my appointment at La Trinité in Paris, I have had the privilege of delving into this rich musical tapestry, accompanying diverse singing repertoires ranging from Gregorian chant to French traditional hymns. This expanded exploration delves further into the intricacies of each musical tradition, providing a richer understanding of my compositional trajectory.

Naji Hakim (*1955) studied at the Conservatoire de Paris and won ten first prizes at international organ and composition competitions. He was the organist of the Basilique du Sacré-Coeur, succeeded Olivier Messiaen at the Église de la Trinité (Paris), and taught at the Conservatoire de Boulogne and at the Royal Academy of Music (London). He is doctor honoris causa of the Pontifical Holy Spirit University (Kaslik, Lebanon). His Holiness Pope Benedict XVI awarded him the Augustae

XVI odznaczył go krzyżem Augustae crucis insigne pro Ecclesia et Pontifice. Jego utwory obejmują muzykę instrumentalną, symfoniczną oraz wokalną.

dr hab. Bartosz Jakubczak, prof. UMFC

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie

W poszukiwaniu nowych brzmień. Solowa i kameralna twórczość organowa drugiej połowy XX i początku XXI wieku w oparciu o własne doświadczenia fonograficzne

Przedmiotem referatu jest zaprezentowanie autorskich badań wynikających z procesu nagrań CD, zawierających solowe i kameralne utwory organowe skomponowane w drugiej połowie XX i początku XXI wieku. Z obszaru muzyki na organy solo, autor przedstawia główne założenia projektu fonograficznego pod tytułem *Renaissance & Baroque Reminiscences* UMFC CD 191, Chopin University Press (2023). Godnym podkreślenia jest fakt, iż płyta została nagrana na najstarszych wiedeńskich organach Johanna Wöckherla z 1642 roku, znajdujących się w kościele św. Hieronima (Franziskanerkirche). Instrument Wöckherla posiada temperację średniotonową, krótką oktawę oraz – co najciekawsze – dzielone klawisze dla dźwięków enharmonicznych, tak zwane *Subsemitonien*. Główną ideą płyty jest zaprezentowanie muzycznego dialogu pomiędzy klawiszową muzyką dawną a utworami współczesnymi. Eksploracja nowych brzmień ma również miejsce na płytach z organową muzyką kameralną z udziałem perkusji oraz trąbki – CD *Patmos. Music for Organ & Percussion*, UMFC CD 109, Chopin University Press (2019) oraz CD *Inspirations. Music for Trumpet & Organ*, UMFC CD 152, Chopin University Press (2021).

Bartosz Jakubczak (*1977), organista, kameralista, pedagog, doktor habilitowany sztuk muzycznych, profesor Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, Kierownik Katedry Organów i Klawesynu w kadencji 2024–2028. Ukończył Akademię Muzyczną im. Fryderyka Chopina w Warszawie (obecnie UMFC) w klasie organów Andrzeja Chorościńskiego oraz studia podyplomowe (z najwyższym odznaczeniem) w Royal Academy of Music w Londynie u Davida Titteringtona. W 2002 roku otrzymał nagrodę Prix de la Presse podczas konkursu Grand Prix Bach de Lausanne w Szwajcarii. W tym samym roku, w Royal Festival Hall w Londynie, dokonał prawykonania utworu *Salve Sancta Facies* dedykowanego mu przez Davida Gortona. Był uczestnikiem wielu prestiżowych festiwali w Wielkiej Brytanii, między innymi The Spanish Baroque Music Festival, London Handel Festival, London Bach Festival, Dartington International Summer School, The Spitalfields Festival, London Organ Forum, International Organ Festival at St Albans, a także koncertów w Czechach, Francji, Grecji, Holandii, Irlandii, Niemczech, Polsce, Szwajcarii,

crucis insigne pro Ecclesia et Pontifice. His music includes instrumental, symphonic and vocal music.

dr hab. Bartosz Jakubczak, prof. UMFC

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie

In search of New Sounds. Mid-20th-Century and Early-21st-Century Solo and Chamber Organ Music Based on the Author's Own Recording Experience

The paper presents research on the process of recording CDs, solo and chamber organ music composed in mid-20th century and early 21st century. In the area of solo organ music, the author presents the main assumptions of the phonographic project entitled *Renaissance & Baroque Reminiscences* UMFC CD 191, Chopin University Press (2023). It is worth emphasizing that the CD was recorded on the oldest Viennese organ of Johann Wöckherl from 1642, located in the St Jerome's Church (Franziskanerkirche). Wöckherl's instrument has a meantone temperament, a short octave and – most interestingly – split keys for enharmonic tones, called Subsemitonien. The main idea of the CD is to present a musical dialogue between early keyboard music and modern organ works. Exploration of new sounds also takes place on CDs with organ chamber music with percussion and trumpet: the CD *Patmos. Music for Organ & Percussion*, UMFC CD 109, Chopin University Press (2019) and the CD *Inspirations. Music for Trumpet and Organ*, UMFC CD 152, Chopin University Press (2021).

Bartosz Jakubczak (1977–), organist, chamber musician, teacher, Habilitated Doctor of Musical Arts, professor at the Fryderyk Chopin University of Music, Head of the Chair of Organ and Harpsichord in the 2024–2028 term. He graduated from the Fryderyk Chopin Academy of Music in Warsaw, where he studied organ with Andrzej Chorościński, and from postgraduate studies (with the highest distinction) at the Royal Academy of Music in London under David Titterton. In 2002, he received the Prix de la Presse at the Grand Prix Bach de Lausanne in Switzerland. In the same year, at the Royal Festival Hall in London, he premiered the piece *Salve Sancta Facies* dedicated to him by David Gorton. He has participated in numerous prestigious festivals in Great Britain, including The Spanish Baroque Music Festival, London Handel Festival, London Bach Festival, Dartington International Summer School, The Spitalfields Festival, London Organ Forum, International Organ Festival at St Albans, as well as in recitals in the Czech Republic, France, Germany, Greece, Hungary, Ireland, the Netherlands, Poland, Sweden and Switzerland. He has recorded for Ars Sonora, Chopin University Press,

Szwecji i Węgrzech. Ma na swoim koncie nagrania płytowe dla wytwórni Ars Sonora, Chopin University Press, Musicon. W 2015 roku otrzymał prestiżowy tytuł honorowego współpracownika Królewskiej Akademii Muzycznej (Associate of the Royal Academy of Music – ARAM). W 2023 roku został odznaczony „Medalem za zasługi dla Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina”. W roku akademickim 2003/2004 wykładał w Royal Academy of Music w Londynie w ramach Pidem Organ Fellowship. Od 2004 roku wykłada w Katedrze Organów i Klawesynu macierzystej uczelni. We współpracy z Chopin University Press przygotował publikację *Psalmodii* na organy, kotły i wibrafon Marka Jasińskiego oraz *Diptichos* na trąbkę i organy Aldony Nawrockiej.

mgr Agata Krawczyk

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

O dwóch obliczach teleologii w utworach

Hanny Kulenty na fisharmonię

Hanna Kulenty jest autorką dwóch kompozycji przeznaczonych na fisharmonię: *Harmonium* (1999) oraz *Preludium and Psalm* (2007). Oba te utwory wykazują cechy typowe dla indywidualnego języka muzycznego kompozytorki, wśród których na pierwszy plan wysuwa się pewnego rodzaju gra pomiędzy podejściem linearnym, w ramach którego przebieg muzyczny wyraźnie dąży do celu (czy to określonego wprost, czy jedynie sugerowanego), a statycznością zakorzenioną w tendencji do repetytywności i motorycznej rytmiki. Niezależnie od tych cech wspólnych, analiza obu kompozycji pod kątem ich aspektu teleologicznego pozwala wykazać między nimi szereg różnic w zakresie szczegółowych rozwiązań, dotyczących organizacji materiału dźwiękowego w czasie oraz sposobu konstruowania muzycznej formy.

Agata Krawczyk ukończyła Akademię Muzyczną im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku w specjalności teoria muzyki, a następnie w specjalności kompozycja. Jest również absolwentką Podyplomowych Studiów Muzyki Filmowej, Komputerowej i Twórczości Audiowizualnej na Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi. Od 2007 roku wykłada na gdańskiej Akademii Muzycznej, prowadząc zajęcia z szerokiego zakresu przedmiotów teoretycznych, obejmującego m.in. kształcenie słuchu, czytanie nut głosem, analizę dzieła muzycznego i harmonię. Jej zainteresowania badawcze dotyczą w pierwszym rzędzie współczesnych technik kompozytorskich, a także wybranych aspektów pedagogiki muzycznej.

Musician. In 2015, he was awarded the prestigious title Associate of the Royal Academy of Music (ARAM). In 2023, he received a medal 'For Merit to the Chopin University of Music'. In the 2003/2004 academic year, he lectured at the Royal Academy of Music in London as part of the Pidem Organ Fellowship. Since 2004, he has been a lecturer at the Chair of Organ and Harpsichord at his alma mater. In cooperation with Chopin University Press, he has worked on the publication of Marek Jasiński's *Psalmody* for organ, timpani and vibraphone, and of Aldona Nawrocka's *Diptichos* for trumpet and organ.

mgr Agata Krawczyk

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

The Two Faces of Teleology in Hanna Kulenty's Compositions for Harmonium

Hanna Kulenty wrote two compositions for harmonium: *Harmonium* (1999) and *Preludium and Psalm* (2007). Those musical pieces display characteristics typical of the composer's own musical language, the most important of which is the balancing between a linear approach with music moving towards some kind of goal (whether that goal is defined explicitly or just implied), and stasis rooted in repetitiveness and uninterrupted rhythmical motion. Regardless of those common traits, the analysis of their teleological aspect reveals a number of differences, concerning certain specifics of the temporal ordering of music material or the approach to the construction of musical form.

Agata Krawczyk is a graduate of the Stanisław Moniuszko Academy of Music in Gdańsk, Poland, and holds an MA degree both in music theory and composition. She has also completed the Post-Diploma Non-Degree Studies in the Field of Film Music, Computer Music and Audiovisual Work in the Grażyna and Kiejstut Bacewicz Academy of Music in Łódź. Since 2007, she has been working as a lecturer at the Stanisław Moniuszko Academy of Music, teaching various music theory classes, including ear training, solfège, musical analysis and harmony. Her research interests revolve mainly around contemporary compositional techniques and certain aspects of music education.

dr Marek Kulikowski

Stylistyka kompozytorska Jana Pieterszooona Sweelincka – źródła

Jan Pieterszoon Sweelinck (ur. 1562 Deventer – zm. 1621 Amsterdam) nazywany Orfeuszem Amsterdamu, to ostatni kontynuator szkoły franko-flamandzkiej w zakresie polifonii wokalne i twórca nowoczesnej techniki klawiszowej; kompozytor przełomu renesansu i baroku – zamykający renesans jako przedstawiciel polifonii wokalne, a otwierający barok, głównie jako reprezentant muzyki instrumentalnej. Skomponował około 250 utworów wokalnych. Sweelinck postrzegał grę na organach wyłącznie w charakterze sztuki improwizacji, natomiast kompozycję rozumiał jako sztukę tworzenia utworów wokalnych. Aż do dość zaawansowanego (jak na tamte czasy) wieku funkcjonował jako typowy kompozytor wokalny, którego kształcenie i późniejsza działalność zawodowa, a także artystyczne preferencje nastawione były głównie na polifonię wokalną w uświęconej tradycji niderlandzkiej. Muzykę organową traktował jako coś zasadniczo odmiennego od swojej aktywności kompozytorskiej. Zatem kompozycja i gra na organach należały do dwóch całkowicie odrębnych dziedzin jego twórczości. Wszystko uległo zmianie około 1600 roku, kiedy to pod wpływem wielu czynników stylistycznych (w tym głównie angielskich) Sweelinck doszedł do wniosku, że pisanie na instrumenty klawiszowe mieści się w nowej estetyce przełomu wieków, a sam akt tworzenia na nie można postawić na równi z komponowaniem polifonii wokalne. Wpływ na styl muzyki klawiszowej Sweelincka miały głównie włoskie toccaty, angielskie cykle wariacyjne i fantazje, a także tradycje północnoniemieckie, hiszpańskie, portugalskie, francuskie oraz rodzime niderlandzkie. Szczególnie inspirujące były dzieła Andrei Gabriellego, kompozytorów elżbietańskich, Williama Byrda, Johna Bulla, Hieronymusa Praetoriusa, Tomása de Santa Marii, Antonia de Cabezona, Nicolasa Valleta oraz reformowana tradycja improwizowanych psalmów w Holandii.

Marek Kulikowski – absolwent Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie Filii w Białymstoku w klasie organów prof. Piotra Wilczyńskiego. Następnie w latach 1998–2000 odbył studia podyplomowe w Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie organów prof. Joachima Grubicha. W 2009 roku ukończył studia podyplomowe w klasie organów prof. Juliana Gembalskiego w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. W latach 2012–2017 odbył pięcioletni staż artystyczny u tytularnego organisty Oude Kerk w Amsterdamie – Matteo Imbruno. Brał również udział w licznych kursach interpretacji muzyki organowej w Accademia Di Musica Italiana Per Organo w Pistoii, gdzie wykłady prowadzili wybitni przedstawiciele sztuki organowej, tacy

dr Marek Kulikowski

The Sources of Jan Pieterszoon Sweelinck's Keyboard Composition Style

Jan Pieterszoon Sweelinck (1562–1621). He was born in Deventer and died in Amsterdam. Called the Orpheus of Amsterdam. The last follower of the Franco-Flemish school in the field of vocal polyphony, the creator of modern keyboard technique. Composer during the transition from the Renaissance to Baroque – closing the Renaissance as a representative of vocal polyphony, and opening the Baroque mainly as a representative of instrumental music. He composed about 250 vocal pieces. Sweelinck undoubtedly perceived playing the organ solely as an improvisational skill, while he understood composition as the art of writing vocal works, which made him no different from his contemporaries. Until a fairly advanced age (at that time), he functioned as a typical vocal composer whose education and subsequent professional activity, as well as artistic preferences, were focused mainly on voice polyphony in the hallowed Dutch tradition. He treated organ music as something fundamentally different from his composing activities. Therefore, composition and playing the organ belonged to two completely separate spheres of his activity. Everything changed around 1600 when, under the pressure of many influences (mainly English), Sweelinck came to the conclusion that writing for keyboard instruments was part of the new style of the turn of the century, and the creative act could be compared to composing vocal polyphony. Sweelinck's keyboard music style was mainly influenced by Italian toccatas, English variation cycles and fantasies, as well as northern German, Spanish, Portuguese, French and native Dutch traditions. Particularly inspiring were the works of Andrea Gabrieli, the Elizabethan composers, William Byrd, John Bull, Hieronymus Praetorius, Tomás de Santa Maria, Antonio de Cabezón, Nicolas Vallet, and the Reformed tradition of improvised psalms in the Netherlands.

Marek Kulikowski – a graduate of the Białystok branch of the Fryderyk Chopin Academy of Music in Warsaw, where he studied organ with prof. Piotr Wilczyński. Then, in 2000, he completed his postgraduate organ studies at the Fryderyk Chopin Academy of Music in Warsaw under prof. Joachim Grubich. In 2009, he completed postgraduate organ studies with prof. Julian Gembalski at the Karol Szymanowski Academy of Music in Katowice. In 2017, Marek Kulikowski completed a five-year artistic internship with the titular organist of the Oude Kerk in Amsterdam, Matteo Imbruno. He also took numerous organ music interpretation courses at the Accademia Di Musica Italiana Per Organo in Pistoia. Lectures were given by renowned organ artists, such as: prof. James David Christie, Henk Verhoef, Benantzi Bilbao, prof. Francesco Di Lernia, Matteo Imbruno and others.

jak: prof. James David Christie, Henk Verhoef, Benantzi Bilbao, prof. Francesco Di Lernia, Matteo Imbruno i inni. Marek Kulikowski uczestniczył w licznych festiwalach w kraju, jak i za granicą oraz brał udział w wielu konkursach organowych i kompozytorskich. Finalista pięciu międzynarodowych konkursów organowych.

dr hab. Krzysztof Lukas, prof. AM

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

Przygotowanie mentalne muzyka do występu publicznego

Trening mentalny jest już obecnie bardzo rozpowszechnioną praktyką stosowaną przez sportowców, zarówno na poziomie mistrzów, jak i wśród młodzieżowych juniorów. Prawdopodobnie jednak większość muzyków nadal nie posiada żadnej wiedzy o tym, na czym ów trening polega, gdyż system edukacji nie jest niestety pomocny w tej kwestii. Badania naukowe potwierdzają jednak, że regularna praktyka treningu mentalnego, obejmująca np. wizualizacje, słuchanie i odtwarzanie muzyki w myślach, wewnętrzne odczuwanie doznań związanych z publicznym występem czy ćwiczenie umiejętności zarządzania stresem może znacząco poprawić pewność siebie wykonawcy, a co za tym idzie – jakość jego publicznego występu.

Przygotowanie mentalne muzyka do publicznego wykonania powinno skupiać się na kluczowych aspektach, które pomagają mu osiągnąć optymalną kondycję psychiczną i emocjonalną przed występem. W referacie omówione zostaną techniki, strategie i praktyki, które wspierają artystów w budowaniu pewności siebie, koncentracji i wewnętrznego spokoju. Przedstawione zostaną także praktyczne wskazówki jak zarządzać stresem, radzić sobie z treścią oraz jak kultywować pozytywne nastawienie wobec siebie samego oraz wobec występu.

Trening wyobraźniowy może stanowić pomoc szczególnie dla organistów, którzy niemal każdy kolejny występ muszą wykonać na nowym, zupełnie innym instrumencie, co stanowi dużą trudność nawet dla doświadczonych wykonawców i może być dodatkowym czynnikiem stresującym. Praktyka koncertowa pokazuje też, że często ilość czasu na wykonanie prób przed koncertem nie jest duża, a zdecydowaną jego większość pochłania zaznajomienie się z brzmieniem poszczególnych głosów i przygotowanie rejestracji. Ćwiczenie występu na nowym instrumencie w wyobraźni, w zupełnie innej akustyce, zapamiętywanie układu registrów, przycisków do zmian kombinacji, zmian manualów, umiejscowienia żaluzji itp., może w istotny sposób przyczyniać się do podniesienia jakości wykonania.

Istotną rolę w przygotowaniu do występu pełni także praktykowanie technik relaksacyjnych i ćwiczeń oddechowych oraz odpowiednia dieta i aktywność ruchowa. Nie potrzeba badań, aby przekonać się, że stosowanie wizualizacji, praca nad

Marek Kulikowski participated in numerous festivals in Poland and abroad and took part in many organ and composition competitions, and was a finalist in five international organ competitions.

dr hab. Krzysztof Lukas, prof. AM

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

The Musician's Mental Preparation for a Public Performance

Mental training is currently a widely practised technique among athletes, both at the professional and junior level. Yet it is likely that most musicians still do not know what this training entails, as the education system is unfortunately not supportive in this regard. However, scientific research confirms that regular practice of mental training, including visualization, listening to and replaying music in one's mind, internally experiencing sensations related to public performance, or practising stress management skills, can significantly improve a performer's self-confidence and, consequently, the quality of their public performance.

Musicians' mental preparation for public performance should focus on key aspects that help them reach a good mental and emotional state before a performance. The presentation will discuss techniques, strategies, and practices that support artists in building self-confidence, concentration, and inner peace. Practical tips on managing stress, dealing with stage fright, and cultivating a positive attitude towards oneself and the performance will also be presented.

Imagery training can be particularly helpful for organists, who must perform on a new, completely different instrument almost every time, which is a significant challenge even for experienced players and can be an additional stress factor. Concert practice also shows that the amount of time for rehearsals before a concert is often limited, the greatest amount of time being spent on familiarizing oneself with the sound of individual voices and preparing registrations. Practising performance on a new instrument mentally, in a completely different acoustic environment, memorizing the layout of registrations, buttons for changing combinations, changing manuals, positioning of shutters, etc., can significantly contribute to improving the quality of performance.

Practising relaxation techniques, breathing exercises, as well as having an adequate diet and undertaking physical activity, also plays an important role in preparing for a performance. It does not take research to realize that using visualization, working to achieve a state of relaxed concentration, and similar practices

uzyskaniem stanu zrelaksowanej koncentracji i inne podobne praktyki będą miały pozytywny wpływ na jakość wykonania podczas występu. Niestety, tematy te nie są zazwyczaj poruszane podczas lekcji gry na instrumentach. Niniejsza prezentacja będzie oparta na aktualnych badaniach z zakresu psychologii muzyki i treningu mentalnego, aby dostarczyć kompleksowego i praktycznego zestawu narzędzi dla muzyków pragnących osiągnąć wyższy poziom wykonawczy, prezentować swoje umiejętności na najwyższym poziomie i czerpać radość z wykonywania muzyki.

Krzysztof Lukas od ponad 30 lat prowadzi ożywioną działalność koncertową. Występował w kilkunastu krajach europejskich, w północnej Afryce oraz w Azji. W roku 1997 zdobył pierwszą nagrodę na Ogólnopolskim Konkursie Organowym w Rumi, a ponadto jest laureatem nagród na kilku międzynarodowych konkursach organowych w Niemczech, Francji, Włoszech i w Rosji. Jest absolwentem Akademii Muzycznej w Katowicach oraz Hochschule für Musik w Stuttgart. Prywatnie studiował także u Tona Koopmana i Guy Boveta. Jest profesorem Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, gdzie pełni obecnie funkcję kierownika Katedry Organów i Muzyki Kościelnej. Aktualnie jego zainteresowania koncentrują się na zagadnieniach przygotowania mentalnego do występów publicznych. Edukował się w tym zakresie w Akademii Trenerów Mentalnych Jakuba B. Bączka, trenera mentalnego wielu wybitnych polskich sportowców (m.in. Roberta Lewandowskiego), jak też złotej, siatkarskiej reprezentacji Polski z roku 2014; razem z nim pracuje obecnie nad książką nt. treningu mentalnego dla muzyków.

mgr Oskar Maj

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Instrumentarium organowe w granicach administracyjnych powiatu lęborskiego

Założenia konstrukcyjne organów piszczałkowych powinny być znane nie tylko osobom, które zajmują się budową tego instrumentu, zatem organmistrzom, ale również organistom, którym poprzez pełne rozeznanie wszystkich elementów i podzespołów, świadomość barwową poszczególnych głosów, a przede wszystkim indywidualne zgłębianie każdego instrumentu, ukształtuje się zaistnienie wzajemnej syntezy pomiędzy muzykiem, a instrumentem. Ów mariaż powinien w konsekwencji pozytywnie przyczynić się do ukazania wszystkich możliwości organów piszczałkowych z nieocenionym oddziaływaniem na wykonawstwo literatury organowej. Nadrzędną intencją autora jest sporządzenie zestawienia organów piszczałkowych zlokalizowanych w obecnych granicach administracyjnych powiatu lęborskiego. Przede wszystkim należało dokonać ogólnej

will have a positive impact on the quality of performance during a show. Unfortunately, these topics are usually not addressed during instrument lessons. This presentation will be based on current research on music psychology and mental training to provide a comprehensive and practical set of tools for musicians aspiring to achieve a higher level of performance, present their skills at the highest level, and derive joy from performing music.

Krzysztof Lukas has been a prolific concert artist for more than 30 years. He has performed in over a dozen European countries, northern Africa and Asia. In 1997 he won first prize in the All-Polish Organ Competition in Rumia and is also a prizewinner in several international organ competitions in Germany, France, Italy and Russia. A graduate of the Academy of Music in Katowice and of the Hochschule für Musik in Stuttgart. He also received private tuition from Ton Koopman and Guy Bovet. A professor of the Karol Szymanowski Academy of Music in Katowice, where he is also Head of the Faculty of Organ and Church Music. His current interest is mental preparation for public performance. He educated himself within this scope at Jakub B. Bączek's Mental Coach Academy, the mental coach of many outstanding Polish athletes (e.g. Robert Lewandowski) as well as the gold-winning national Polish volleyball team of 2014; together with Bączek, Lukas is currently working on a book about mental training for musicians.

mgr Oskar Maj

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

The Organs in the Administrative Division of the Lębork County

The design principles of the pipe organ should be known not only to those involved in the construction of this instrument, so organ builders, but also to organists who, through a full understanding of all the elements and components, colour awareness of individual voices and, above all, individual exploration of each instrument, will shape the mutual synthesis between the musician and the instrument. As a consequence, this union should contribute positively to the display of all the full potential of the pipe organ, with a beneficial impact on the performance of organ repertoire. The overriding objective is to compile a list of pipe organs located within the current administrative boundaries of Lębork County. First of all, it was necessary to give a general description of the instruments, cite the stories of the region and individual localities, as well as to present

charakterystyki instrumentów, przytoczyć historie regionu oraz poszczególnych miejscowości, a także przedstawić dzieje kościołów uzupełnione o opisy dotyczące architektury budynku i jego wnętrza, zatem elementów ściśle związanych z instrumentem organowym i muzyką organową. Staranne i skrupulatne oględziny organów piszczałkowych oraz sporządzenie dokumentacji zdjęciowej wraz z przygotowaniem opisów dotyczących specyfikacji technicznych i aspektów konstrukcyjnych, mają na celu zainteresowanie oraz uświadomienie istoty problematyki budownictwa organowego oraz stricte dziedziny organoznawstwa szerszemu gronu odbiorców. Sporządzone deskrypcje organów piszczałkowych dotyczą instrumentów budowanych od II połowy XIX wieku, zatem o wartości zabytkowej i historycznej, aż do współcześnie wykonanych. Przykładami teraźniejszych są instrumenty translokowane, przebudowane oraz przystosowane do obecnych lokalizacji. Znaczna amplituda czasowa polaryzująca najstarsze i współczesne organy piszczałkowe, obliuguje do zwrócenia uwagi na szereg różnorodnych cech charakterystycznych indywidualnych dla organmistrzów oraz heterogenicznych okresów działalności zakładów organmistrzowskich. Zaistniały pluralizm wynika z dokonujących się przemian, a także zachodzących odkryć, umożliwiających podejmowanie nowatorskich eksperymentów wpływających innowacyjnie oraz ewolucyjnie na rozwój budownictwa organowego.

Oskar Maj edukację muzyczną rozpoczął w 2006 roku w Państwowej Szkole Muzycznej im. Mieczysława Michalskiego w Lęborku. Następnie podjął naukę w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. Grażyny Bacewicz w Koszalinie, w klasie organów prof. dra hab. Bogdana Narlocha. Kształcił się w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, w klasie organów prof. dra hab. Romana Peruckiego, dr hab. Hanny Dys i dra Macieja Zakrzewskiego. Obecnie jest studentem katedry kameralistyki na tej uczelni. Jest laureatem II miejsca w Konkursie Organowym w ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Religijnej im. ks. Stanisława Ormińskiego w Rumi, laureatem III miejsca w ramach XXVI Mławskiego Festiwalu Muzyki Akordeonowej, a także otrzymał wyróżnienie w Konkursie Kameralnym „Organy – partner w kameralistyce” w Łodzi. Ponadto uczestniczył w licznych kursach mistrzowskich prowadzonych przez najwybitniejszych artystów sztuki organowej. Jest wiceprezesem Stowarzyszenia Laudate Arte. Był prezydentem organów Archikatedry we Fromborku.

the history of churches supplemented by notes of the buildings' architecture and their interior, thus elements closely related to the organ and organ music. Careful and detailed visual inspection of pipe organs and the preparation of photographic documentation, together with the preparation of descriptions of technical specifications and structural aspects, are intended to develop interest and awareness of the essence of organ building and, specifically, organ studies in a wider audience. The pipe organs described range from instruments built in the second half of the 19th century, therefore of historical value, to contemporary ones. Examples of the present-day ones include translocated instruments, rebuilt instruments and instruments adapted to current locations. The considerable temporal amplitude polarizing the oldest and contemporary pipe organs obliges us to pay attention to a number of distinctive characteristics of individual organ builders and heterogeneous periods of organ-building companies. The resulting pluralism is due to the transformations occurring, as well as the discoveries which make it possible to conduct ingenious experiments with innovative and evolutionary impact on the development of organ building.

Oskar Maj began his musical education in 2006 at the Mieczysław Michalski State Music School in Łęborg. Then he went on to study organ at the Grażyna Bacewicz State Music School in Koszalin with prof. dr Bogdan Narloch. He continued his organ studies at the Stanisław Moniuszko Academy of Music in Gdańsk under prof. dr hab. Roman Perucki, dr hab. Hanna Dys and dr Maciej Zakrzewski. He is currently a student of the Department of Chamber Music at the Academy. Winner of second prize in the Organ Competition during the International Sacred Music Festival in Rumia, and of third prize at the 26th Mława Accordion Music Festival, and of an honourable mention in the Chamber Music Competition 'Organs – a partner in chamber music' in Łódź. In addition, he has participated in numerous masterclasses conducted by the greatest organ artists. He is vice president of the Laudate Arte Association, and was a presenter of the organ in the Frombork Archcathedral.

mgr Dominik Mendak

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Organy kinowe oraz tradycje akompaniamentu do filmów niemych w II Rzeczypospolitej i współcześnie

Autor przedstawi kontekst powstania filmu, a także gatunku muzyki filmowej jako odrębnego zjawiska kulturowego. Zaprezentowana będzie historia powstania organów kinowych oraz przyczyny popularności tychże instrumentów na początku XX wieku. Zostaną także przedstawione dwa istniejące na terenie II Rzeczypospolitej instrumenty kinowe – organy Wurlitzera z Warszawy oraz organy „Muza”, wybudowane przez firmę Biernackich w Poznaniu. Autor zaprezentuje historię powstania instrumentów, zagadnienia techniczne z nimi związane, a także opiszerepertuar na nich wykonywany. Zostanie również ukazana obecna sytuacja rozwoju sztuki improwizacji w Polsce. Poruszone będą aspekty związane ze sposobami kształcenia w kierunku improwizacji organowej w polskich uczelniach oraz wydarzeniami, takimi jak konkursy czy warsztaty, a także zagadnienia dotyczące współczesnej improwizacji do filmów niemych.

Dominik Mendak jest absolwentem Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Kielcach w klasie organów dra hab. Pawła Wróbla, a także Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, gdzie ukończył studia licencjackie na specjalności teoria muzyki oraz organy w klasie prof. dra hab. Romana Peruckiego, dr hab. Hanny Dys oraz dra Macieja Zakrzewskiego; obecnie w tej klasie kontynuuje naukę na studiach magisterskich. Dominik Mendak uczestniczył w wielu kursach mistrzowskich z zakresu wykonawstwa oraz improwizacji organowej. Koncertował w kraju i za granicą. Prawykonywał utwory współczesnych gdańskich kompozytorów. Jest także prezentatorem słynnych organów oliwskich. W 2023 roku został laureatem I nagrody w konkursie organowym im. ks. Stanisława Ormińskiego w Rumi.

mgr Dominik Mendak

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Cinema Organs and Traditions of Silent

Film Accompaniment in the Second

Republic of Poland and Today

The author will present the context of the emergence of film and the film music genre as a distinct cultural phenomenon. Next, the history of the emergence of the cinema organ will be recounted and the reasons for the popularity of these instruments in the early 20th century. Described will be two existing cinema instruments in the territory of the Second Republic of Poland: the Wurlitzer organ from Warsaw and the 'Muza' organ built by the Biernacki company in Poznań. The author will explain the origin of the instruments and their technical issues, and describe the repertoire performed on them. Also discussed will be the current stage of the development of the art of improvisation in Poland. Aspects related to the training methods for organ improvisation at Polish universities and events such as competitions or workshops will be addressed, as well as issues relating to contemporary silent film improvisation.

Dominik Mendak is an organ graduate of the State Music School Complex in Kielce under dr hab. Paweł Wróbel, as well as the Stanisław Moniuszko Academy of Music in Gdańsk, where he completed his bachelor's degree in music theory and organ under prof. dr hab. Roman Perucki, dr hab. Hanna Dys and dr Maciej Zakrzewski, and is currently pursuing his master's degree in this exact class. Dominik Mendak has participated in many masterclasses in organ performance and improvisation. He has given concerts in Poland and abroad. He has premiered works by contemporary Gdańsk composers. He is also a presenter of the famous Oliwa organ. In 2023 he was awarded first prize in the Fr Stanisław Ormiński International Sacred Music Competition in Rumia.

mgr Marlena Neć

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

René Louis Becker – studium biograficzne, charakterystyka twórczości organowej

Spośród wielu znanych i cenionych kompozytorów muzyki organowej, łatwo jest pominąć jednostki, które nie zdobyły wystarczającej sławy za życia, by zostać powszechnie zapamiętanymi. Przykładem takiego kompozytora jest alzacko-amerykański twórca – René Louis Becker. O ile w Stanach Zjednoczonych zauważa się wzrost zainteresowania twórczością kompozytora (dzięki działalności dr Damin Spritzer), w Europie kompozytor jest praktycznie zapomniany, a w Polsce zupełnie nieznan.

Jego dorobek kompozytorski zawiera około 180 dzieł organowych, różnorodnych pod względem formalnym jak i stylistycznym. Kompozycje Beckera były wykonywane i niezwykle doceniane przez ówczesnych wybitnych organistów takich jak Alexander Schreiner, Albert Riemenschneider czy Clarence Eddy. Dogłębna analiza dostępnych materiałów, również nutowych, utwierdza w przekonaniu, iż popularyzacja tak wartościowych dzieł jest niezwykle istotna i niewątpliwie należy wzbogacić literaturę organową o kompozycje Beckera. Wśród zachowanych informacji na temat kompozytora, warto zwrócić uwagę na jeden z wielu pochlebnych artykułów, zamieszczony na łamach czasopisma „The American Organist”, co z pewnością świadczy o wielkim uznaniu, jakim cieszył się kompozytor za życia.

Warto skupić się na obrazie życia i twórczości kompozytora – jest to fascynujący rys biograficzny, odkrywający etapy i wpływy, które kształtowały jego twórczą drogę. Niezwykle znaczące jest to, jak szerokie jest spektrum twórczości kompozytora i jego unikalne podejście do kreowania muzyki. Istotny element stanowią także konotacje muzyczne pomiędzy dziełami Beckera, a twórczością kompozytorów europejskich. Są one kluczowe w kontekście dalszego badania specyfikacji i próby głębszego rozumienia dorobku twórczego kompozytora.

Marlena Neć edukację muzyczną rozpoczęła w klasie fortepianu w PSM im. Andrzeja Cwojdzinińskiego w Tomaszowie Lubelskim. Naukę kontynuowała w PSM I i II st. im. Karola Szymanowskiego w Zamościu, również w klasie fortepianu. W 2018 roku rozpoczęła naukę w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku w klasie organów prof. dra hab. Romana Peruckiego, dr hab. Hanny Dys oraz dr. Macieja Zakrzewskiego. W czerwcu 2023 roku ukończyła studia magisterskie. Brała udział w licznych kursach mistrzowskich prowadzonych przez wybitnych artystów. Występowała z Orkiestrą Filharmonii im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie oraz Capellą Gedanensis. Pełni funkcję organisty w kościele Zbawiciela w Sopocie, prezentatorki organów oliwskich oraz jest członkiem

mgr Marlena Neć

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

René Louis Becker: A Biographical Study and the Characteristics of His Organ Music

Of the many well-known and respected composers of organ music, it is easy to overlook individuals who did not gain enough fame during their lifetime to be widely remembered. One example of such a composer is René Louis Becker, an Alsatian-American composer. While there has been an upsurge in interest in the composer's work in the United States, thanks to the work of dr Damin Spritzer, in Europe the composer is virtually forgotten, and Poland is completely unknown. Becker's compositions include about 180 organ works, diverse in both form and style. His compositions were performed and extremely appreciated by prominent organists of the time, such as Alexander Schreiner, Albert Riemenschneider and Clarence Eddy. An in-depth analysis of available material, including sheet music, reinforces the conviction that the popularization of such valuable works is extremely important and, undoubtedly, Becker's compositions should expand the organ repertoire. In the surviving records on the composer, noteworthy is one of the many flattering articles published in the pages of "The American Organist" magazine, which firmly testifies to the great recognition the composer enjoyed during his lifetime. It is thus worthwhile to focus on the picture of the composer's life and work: a fascinating biographical sketch revealing the stages and influences that developed his creative vision. Extremely significant is the wide spectrum of the composer's work, and his unique approach to writing music. The musical connotations between Becker's works and those of European composers are also an important aspect. These are crucial in the context of further examination of the specification and an attempt to gain a deeper understanding of the composer's creative output.

Marlena Neć began learning the piano at the Andrzej Cwojdzński Music School in Tomaszów Lubelski, continuing at the Karol Szymanowski Primary and Secondary Degree Music School in Zamość. In 2018, she began her organ studies at the Stanisław Moniuszko Academy of Music in Gdańsk under prof. dr hab. Roman Perucki, dr hab. Hanna Dys and dr Maciej Zakrzewski. She completed her master's degree in June 2023. She took part in masterclasses conducted by outstanding artists. She has performed with the Henryk Wieniawski Philharmonic Orchestra in Lublin and Cappella Gedanensis. She is an organist in the Church of the Saviour in Sopot, a presenter of the Oliwa organ and a member of the Laudate Arte association. She is the winner of third prize in the 6th National Piano Duo Competition (2017), as well as of first prize in the International Valencia Awards

stowarzyszenia *Laudate Arte*. Jest laureatką III miejsca w VI Ogólnopolskim Konkursie Duetów Fortepianowych (2017), a także I miejsca w Międzynarodowym Konkursie Valencia Awards Music Competition (2022) oraz III miejsca w Konkursie Muzyki Organowej w Rumi (2022). W bieżącym roku dokonała premierowego nagrania *Suity G-dur* op. 2 Neitharda Bethke.

prof. Tomasz Adam Nowak
Hochschule für Musik Detmold

O tradycji fantazjowania na instrumentach klawiszowych i metodach jej nauczania na przykładzie wybranych źródeł od XV do XIX wieku

Zaufać palcom i przypadkowi...
Carl Czerny

W swojej wydanej w 1829r. szkole improwizacji fortepianowej *Systematische Anleitung zum Fantasieren auf dem Pianoforte* op. 200 austriacki pianista, kompozytor i pedagog Carl Czerny (1791–1857) nie neguje wprawdzie wagi naturalnych improwizatorskich uzdolnień grającego, jednak podkreśla, że gruntowna, praktyczna znajomość reguł generalbasu i harmonii praktycznej jest nie mniej ważna, niż wirtuozowskie, techniczne opanowanie instrumentu. O tym, jak bardzo nastawiony na reprodukcję system kształcenia muzyków w dzisiejszych czasach oddalił się od bazującego na praktycznej znajomości zasad kontrapunktu, generalbasu i harmonii modelu kształcenia ubiegłych stuleci przekonuje analiza traktatów i szkół dotyczących gry na instrumentach klawiszowych powstałych między XV a XIX wiekiem. Wspólnym celem przyświecającym autorom traktatów gry na instrumentach klawiszowych powstałych między 1400 i 1800 rokiem jest kreatywne opanowanie sztuki gry na organach, klawikordzie czy klawesynie, zwieńczone umiejętnością improwizacji najbardziej kunsztownej formy ówczesnych czasów: fantazji lub fugi na jeden, bądź kilka tematów. O tym, jak ważne dla muzyka XVI–XVIII wieku było mistrzowskie opanowanie sztuki *ex tempore* (z łac. bez przygotowania, na poczekaniu, od zaraz), świadczą wymagania stawiane kandydatom na stanowiska organistów w europejskich centrach muzycznych takich jak bazylika św. Marka w Wenecji, kościół św. Jakuba czy Katedra w Hamburgu. Technika *basso continuo* i jej dydaktycznie ukierunkowana odmiana *partimento*, to istotny element wzbogacający w XVIII wieku metodykę nauczania improwizacji na instrumentach klawiszowych. Tacy autorzy jak Jacob Adlung, Johann Sebastian czy Carl Philipp Emanuel Bach podkreślali, że mistrzowskie praktyczne opanowanie generalbasu stanowi nieodzowny warunek w rozwoju artystycznym każdego pianisty.

Music Competition (2022) and third prize in the Organ Music Competition in Rumia (2022). This year she made the premiere recording of Neithard Bethke's *Suite in G major* Op. 2.

prof. Tomasz Adam Nowak

Hochschule für Musik Detmold

On the Tradition of Fantasizing on Keyboard Instruments and Its Teaching Methods According to Selected 15th- to 19th-Century Sources

Trust your fingers and the coincidence...

Carl Czerny

In his *Systematische Anleitung zum Fantasieren auf dem Pianoforte* op. 200 published in 1829, the Austrian pianist, composer and teacher Carl Czerny (1791–1857) does not deny the importance of the natural improvisational ability of the player, but stresses that a thorough, practical knowledge of general bass rules and practical harmony is no less important than a virtuosic, technical mastery of the instrument. An analysis of treatises and keyboard methods written between the 15th and 19th centuries convinces us how far the reproductively oriented system of education for musicians today has moved away from the educational system of the past centuries. The common goal of the authors of treatises on playing keyboard instruments written between 1450 and 1850 is creative mastery of the art of playing the organ, clavichord or harpsichord, crowned with the ability to improvise the most sophisticated form of the time: fantasy or fugue on one or more themes. The importance for the music of the 16th–18th centuries of the complete mastery of *ex tempore* art (Latin for ‘without preparation, on hold, right away’) is demonstrated by the demands placed on candidates for organist positions in European music centres, such as St Mark’s Basilica in Venice, St Jacobi Church in Hamburg, or Hamburg Cathedral. The basso continuo technique and its didactically oriented *partimento* variety are an important element enriching the methodology of teaching improvisation on keyboard instruments in the 18th century.

The Systematische Anleitung zum Fantasieren auf dem Pianoforte, a piano improvisation method by Carl Czerny published in 1829, proves that despite the changing musical style in the first half of the 19th century, the art of improvisation was still an important factor in the training of the pianist, and that the methods

Wydana w 1829 roku szkoła fortepianowej improwizacji Carla Czernego *Systematische Anleitung zum Fantasieren auf dem Pianoforte* dowodzi, że pomimo zmieniającego się stylu muzycznego pierwszej połowy XIX wieku sztuka improwizacji stanowiła nadal istotny czynnik kształcenia pianisty, a metody jej nauczania pozostały w dużej mierze podobne jak w minionych stuleciach. Na miejsce zadań z generalbasu wchodzić ćwiczenia z harmonii praktycznej, takie jak np. kształtowanie kadencji i przebiegów harmoniczných w różnych tonacjach i fakturach. Opisał je Czernego formy: preludia poprzedzające wykonanie zapisanej kompozycji, improwizacyjne wypełnianie kadencji i fermat zanotowanych kompozycji, fantazje na jeden, bądź kilka tematów, wariacje, formy fugowane, capriccia i potpourri (parafrazy modnych tematów muzycznych) pozwalają nam zdobyć pojęcie o tym, jak koncertowo improwizowano na fortepianie w czasach Beethovena. W drugiej połowie XIX. wieku, wraz z indywidualizacją języka muzycznego kompozytorów i zakorzenionym w romantycznym stylu przekonaniem o jednostkowości i oryginalności skomponowanego dzieła muzycznego, słabnie znaczenie i zainteresowanie sztuką improwizacji. Znajduje to odbicie w systemie kształcenia na uczelniach muzycznych, w którym punkt ciężkości przesuwają się na doskonalenie sztuki muzycznego odtwórstwa. Takie przedmioty, jak harmonia, kontrapunkt, basso continuo czy nauka form muzycznych są do dziś nierzadko realizowane więcej „na papierze”, w teoretyczno-analitycznej, niż w praktycznej formie. Jaka szkoda, że w naszym kształceniu pianistów i organistów znacznie oddaliliśmy się od powszechnego w minionych epokach, praktycznego modelu, w którym sztuka fantazjowania na instrumencie klawiszowym należała do kanonu umiejętności muzyka. Analiza traktatów i szkół gry powstałych między XV a XIX wiekiem uświadamia nam, jak wiele możemy w tym względzie dziś jeszcze nauczyć się od dawnych mistrzów.

Tomasz Adam Nowak ukończył z wyróżnieniem studia w warszawskiej Akademii Muzycznej w klasie organów Joachima Grubicha w 1987 roku. Dalsze studia organowe kontynuował w Monachium u Franza Lehrndorfera, Amsterdamie u Ewalda Kooimana oraz w Paryżu u Marie-Claire Alain. Ukończył też studia muzyki kościelnej w Wyższej Szkole Muzycznej w Essen. Jest laureatem międzynarodowych konkursów organowych w Budapeszcie, Kamieniu Pomorskim, Lüneburgu, Berlinie, Wiesbaden, oraz – jako jedyny Polak w ponad 50-letniej historii konkursu – zwycięzcą Międzynarodowego Konkursu Improwizacji Organowej w Haarlem w Holandii. W latach 1994–2018 wykonał w Niemczech, w cyklu koncertów, ośmiokrotnie wszystkie dzieła organowe J.S. Bacha i utrwalił komplet tych dzieł na 12 płytach kompaktowych. Jest profesorem organów i improwizacji w Wyższej Szkole Muzycznej w Detmold, profesorem wizytującym Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, jak też organistą w kościele św. Lamberta w Münster (Westfalia). Zasiadał w jury międzynarodowych konkursów organowych m.in. Grand Prix de Chartres oraz Internationaal Orgel Improvisatie Concours Haarlem.

of teaching the pianist remained broadly similar to those of previous centuries. General bass tasks are replaced by practical harmony exercises, such as the shaping of cadences and harmonic courses in various keys and textures. The forms described by Czerny allow us to get an idea of how the musicians improvised on the piano at concerts in Beethoven's times. In the second half of the 19th century, with the individualization of the musical language of composers and the belief in the individuality and originality of the composed musical work rooted in the Romantic style, the significance and interest in the art of improvisation diminishes. This is reflected in the education system at music universities, in which the focus is shifted to the improvement of the art of musical reproduction. It is a pity that in our education of pianists and organists we have strayed from the practical model common in the past eras, in which the art of fantasizing on a keyboard instrument belonged to the canon of musician skills. The analysis of treatises and instrument methods written between the 15th and 19th centuries makes us aware of how much we can still learn from the old masters in this respect.

Tomasz Adam Nowak, born in Warsaw, studied at the Fryderyk Chopin University of Music in his home town, and later in Munich, Paris and Amsterdam. His teachers were Joachim Grubich, Franz Lehrndorfer, Marie-Claire Alain and Ewald Kooiman. He is a prizewinner in numerous international Organ Competitions, among others the Liszt Competition, Budapest; the Böhm Competition, Lüneburg; the Karl-Richter Competition, Berlin; the Bach Competition, Wiesbaden; and a winner of the renowned International Improvisation Competition in Haarlem, the Netherlands, in 1994. He has been Professor of Organ and Improvisation at the Hochschule für Musik Detmold, where he has been the Head of the Church Music Department since 2001. In addition, he has been the Organist Stadt- und Marktkirche St. Lamberti in Münster since 1999. He teaches international masterclasses on a regular basis, and was on the Jury in, among others, the Chartres and Haarlem International Organ Competitions. He also collaborates with various symphony orchestras in Germany and abroad.

lic. Nikodem Pelc, lic. Miłosz Rybarski

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie

Wykorzystanie melodii gregoriańskich i inspiracje gregoriańskie w wybranych utworach organowych Mariana Sawy

Marian Sawa (1937–2005) – kompozytor, organista, improwizator oraz pedagog. Marian Sawa w swojej muzyce odwoływał się do folkloru, pieśni kościelnych i chorału gregoriańskiego. Interesującym i istotnym zagadnieniem jest wykorzystanie melodii gregoriańskich w utworach organowych. Przykładami takich utworów są: *Bogurodzica quasi fantasia*, *Preludium chorałowe „Adoro te devote”* czy *Chrystus zmartwychwstan jest* ze zbioru „Partity na temat wielkopostnych i wielkanocnych polskich pieśni kościelnych”. Melodie chorałowe stanowią niejako motywy przewodnie każdej z kompozycji i pojawiają się w umiarkowanie przekształconych formach. *Antyfony* Mariana Sawy to zbiór trzech miniatur zawierających inspiracje gregoriańskie. Nawiązania do chorału obecne są w melorytmice przedstawionych tematów skomponowanych przez Sawę i umieszczone na początku każdej z miniatur, podobnie jak w przypadku utworów z cytatami gregoriańskimi; motywy inspirowane chorałem pojawiają się w przetworzonych formach w każdej z miniatur. Wykorzystanie melodii gregoriańskich i inspiracje gregoriańskie będą przedmiotem badań, których wyniki znajdują się na posterze.

Nikodem Pelc (ur. 29 października 1998 roku w Warszawie) jest studentem pierwszego roku studiów magisterskich specjalności teoria muzyki Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Swoją przygodę z muzyką rozpoczął w wieku 12 lat tj. w 2011 roku, kiedy to zaczął naukę gry na fortepianie w Szkole Muzycznej Missio Musica I stopnia w Warszawie. Szkołę ukończył cztery lata później z wyróżnieniem. W 2023 roku ukończył Państwową Szkołę Muzyczną II st. im. Ludomira Różyckiego w Kielcach w klasie fortepianu. W 2020 roku rozpoczął studia licencjackie z zakresu teorii muzyki na wyżej wspomnianej uczelni. Uczestniczy w wielu seminariach organizowanych przez Koło Naukowo-Artystyczne rodzimej uczelni oraz w spotkaniach organizowanych przez Laboratorium Teorii Muzyki.

Miłosz Rybarski (ur. 2001) jest absolwentem klasy akordeonu Zespołu Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu. W 2023 roku ukończył studia pierwszego stopnia na Wydziale Kompozycji i Teorii Muzyki (specjalność kompozycja) na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie. Od 2022 roku pobiera naukę w Studium Muzyki Kościelnej Akademii Katolickiej w Warszawie. Aktualnie kontynuuje studia drugiego stopnia w specjalności teoria muzyki na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie.

lic. Nikodem Pelc, lic. Miłosz Rybarski

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie

The Use of Gregorian Melodies and Gregorian Inspiration in Selected Pieces for Organ by Marian Sawa

Marian Sawa (1937–2005) – composer, organist, improviser and teacher. In his music, Marian Sawa drew on folklore, church chant melodies and Gregorian chant. An interesting and important issue is the use of Gregorian melodies in organ compositions. Examples of such pieces are: *Bogurodzica quasi fantasia*, *Choral Prelude ‘Adoro te devote’* and *Chrystus zmartwychwstan jest* from the ‘Partita Set on Lent and Easter Polish Church Chants’. Chorale melodies constitute, as it were, the leitmotifs of each composition and appear in moderately transformed forms. *Antiphones* by Marian Sawa is a set of three short pieces with Gregorian influences. References to chant are present in the melody and rhythm of the presented themes composed by Sawa and placed at the beginning of each of the short pieces. Similarly to the works with Gregorian quotations, motifs inspired by chorale appear in processed forms in each of the short pieces. The use of Gregorian melodies and Gregorian inspiration will be the subject of research, the results of which will be included in the poster.

Nikodem Pelc (born on 29 October 1998 in Warsaw) is a first-year master’s student of Music Theory at the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw. He embarked on his musical adventure at the age of 12, i.e. in 2011, when he started learning the piano at the Missio Musica Primary Music School in Warsaw. He graduated from the school four years later with honours. In 2023, he graduated from the Ludomir Różycki Secondary State Music School in Kielce in piano. In 2020, he began his undergraduate studies in Music Theory at the aforementioned university. He participates in many seminars organized by the Science and Art Club of his home university and in meetings organized by the Music Theory Laboratory.

Miłosz Rybarski (b.2001) is an accordion graduate of the Oskar Kolberg Music School in Radom. In 2023, he completed his bachelor’s degree at the Faculty of Composition and Music Theory (composition) at the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw. From 2022, he has been studying at the Church Music School of the Catholic Academy in Warsaw. He is currently continuing his master’s studies in music theory at the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw.

prof. dr hab. Roman Perucki

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Organy kościoła w Różnach z 1787 r. – odzyskiwanie utraconego piękna

W latach II wojny światowej Gdańsk i ziemia pomorska utraciła bezpowrotnie wiele zabytków kultury. Szczęśliwie w małej miejscowości ziemi pomorskiej – w Różnach koło Pruszcza Gdańskiego, przy okazji rekonstrukcji organów gdańskiego organmistrza Hildebrandta w Pasłęku, M. Rost i K. Urbaniak odkryli dobrze zachowane w znacznej części 12-głosowe organy gdańskiego organmistrza Friedricha Rudolfa Dalitza z 1787 r. Organy dzięki trosce ks. Proboszcza J. Olewnika zostały wpisane w 2003 r. do rejestru zabytków ruchomych woj. pomorskiego, a pozyskane przez parafię i gminę środki umożliwią renowację i rekonstrukcję wspaniałego zabytku, będącego świadectwem wspaniałej tradycji organmistrzowskiej dawnego Gdańska. Referat dotyczył będzie stanu zachowania, problemów związanych z przywróceniem stanu pierwotnego, w tym brzmienia instrumentu.

Roman Perucki ukończył gdańską Akademię Muzyczną im. Stanisława Moniuszki w klasie organów prof. Leona Batora w 1985 roku. Uczestniczył w mistrzowskich kursach organowych w kraju i za granicą. Jest profesorem Akademii Muzycznej w Gdańsku od roku 1997 (w latach 1996–1999 był prorektorem ds. artystycznych); jest I organistą Katedry Oliwskiej, członkiem Komisji Liturgicznej przy Metropolii Gdańskim; jest powoływany w charakterze konsultanta do opiniowania projektów nowych instrumentów, remontów i restauracji historycznych organów Archidiecezji Gdańskiej i na terenie całej Polski. Przez kilkadziesiąt lat piastował stanowisko Sekretarza Międzynarodowej Sesji Organowej *Organy i muzyka organowa*. Koncertuje i prowadzi kursy mistrzowskie w kraju i za granicą – na wszystkich kontynentach świata. Jest jurorem Międzynarodowych Konkursów Organowych. W swoim dorobku ma już ponad 2700 recitali i koncertów kameralnych oraz z orkiestrami symfonicznymi. Dokonał licznych nagrań dla radiofonii europejskich. Jest dyrektorem Polskiej Filharmonii Bałtyckiej im. Fryderyka Chopina w Gdańsku (w latach 1993–1997 również dyrektorem artystycznym) oraz prezesem Pomorskiego Stowarzyszenia „Musica Sacra”. Posiada liczne odznaczenia i nagrody.

prof. dr hab. Roman Perucki

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

The 1787 Różyny Church Organ: Regaining the Lost Beauty

During World War II, Gdańsk and the Pomeranian region irretrievably lost many cultural monuments. Fortunately, in a small town in the Pomeranian region – in Różyny near Pruszcz Gdański – during the reconstruction of the instrument by the Gdańsk organ builder Hildebrandt in Pasłek, M. Rost and K. Urbaniak discovered a quite well-preserved 12-stop organ from 1787 by the Gdańsk organ builder Friedrich Rudolf Dalitz. The organ, under the care of parish priest J. Olewnik, they were entered into the register of movable cultural heritage of the province in 2003. Pomeranian Voivodeship, and the funds obtained by the parish and the commune, will enable the renovation and reconstruction of this wonderful monument, which is a testimony to the great organ building tradition of old Gdańsk. The presentation will cover the state of preservation and problems related to restoring the instrument to its original condition, including the sound.

Roman Perucki graduated from the Stanislaw Moniuszko Academy of Music in Gdańsk in 1985, where he studied organ with prof. Leon Bator. He participated in organ masterclasses in Poland and abroad. He has been a professor at the Academy of Music in Gdańsk since 1997 (between 1996 and 1999 he was its vice-rector for artistic affairs). He is the principal organist in the Oliwa Cathedral, a member of the Liturgical Commission of the Metropolitan Archbishop of Gdańsk; appointed as a consultant to provide opinions on designs of new instruments, renovations and restorations of historical organs of the Archdiocese of Gdańsk and throughout Poland. For several dozen years he had held the position of Secretary of the International Organ Session 'Organ and Organ Music'. He gives concerts and conducts masterclasses in Poland and abroad, on every continent, and is a juror in international organ competitions. He has performed over 2700 recitals and concerts of chamber music and with symphony orchestras, making numerous recordings for European radio stations. He is the Managing Director of the Polish Baltic Philharmonic in Gdańsk (having also been its Artistic Director between 1993 and 1997) and the President of the Musica Sacra Society, and has numerous decorations and awards.

mgr Magdalena Ponikowska-Pressen

Projektowanie szaf organowych w oparciu o estetykę współczesnych kościołów na przykładzie realizacji w parafii pw. NSNMP w Krakowie-Rybitwach – estetyka, koncepcja oraz metodologia

Szafy organowe budowane w minionych wiekach konstruowano w oparciu o obowiązujący styl, z reguły ściśle nawiązując do architektury i estetyki kościołów, w których powstawały. Po zakończeniu II wojny światowej moda na prospekty w stylu hamburskim (zgodnie z zasadą Werkprinzip) lub tzw. wolne prospekty i ich pochodne, pod wpływem zmian związanych z estetyką brzmieniową budowanych instrumentów oraz ewolucją stylu architektonicznego nowych świątyń, ulega nieustannej transformacji. W ciągu ostatnich lat zaobserwować można silny trend konstruowania szaf organowych z użyciem klarownych odwołań do stylów historycznych. W przypadku kościołów współczesnych, decyzja o budowie historyzujących szaf nowobudowanych instrumentów kończy się nierzadko utworzeniem niedopasowanego do wnętrza elementu wzmacniającego wrażenie chaosu, głównie z powodu przeładowania, przesytu i pomieszania różnych stylów. W wystąpieniu zostanie omówiony i zaprezentowany proces tworzenia projektu szafy organowej nowych organów w kościele pw. Najświętszego Serca NMP w Krakowie-Rybitwach (17/II+P, mech. 2023 r.), stanowiących pierwszą w Polsce hybrydę organów translokowanych oraz nowych: z jednej strony użyto historycznego materiału piszczalkowego, miecha i części wiatrownic z terenu Holandii, z drugiej skonstruowano od nowa stół gry, trakturę gry i rejestrów, wiatrownicę, miech oraz właśnie szafę. Podczas wystąpienia szczegółowo omówione zostaną poszczególne kroki oraz metodologia pracy: stworzenie wstępnej koncepcji, oględziny świątyni, czynniki formotwórcze na zewnątrz oraz w wyposażeniu wewnętrznym (w świątyni zastosowano bardzo zróżnicowane rozwiązania estetyczne, począwszy od iluzjonistycznego barokowego malowanego ołtarza głównego, na Drodze Krzyżowej w stylu współczesnym kończąc), wykonanie pomiarów, stworzenie wstępnego projektu, wizualizacji oraz sposobu dopasowania detali architektonicznych do elementów kościoła – chcąc uniknąć wprowadzenia dodatkowego elementu chaosu i potencjalnego wrażenia przesyty, autorka projektu zdecydowała się na rozwiązanie minimalistyczne, surowe i proste. W dalszej części wystąpienia omówiona zostanie problematyka konstruowania szaf oraz podkreślona niezwykle istotna rola współpracy oraz dialogu z organmistrzami, w szczególności ustalenia dot. rozplanowania elementów wewnątrz budowanego instrumentu, formy i kształtu piszczalek prospektowych.

mgr Magdalena Ponikowska-Preseisen

Organ Case Design Based on the Aesthetics of Modern Churches Illustrated by the Installation in the Immaculate Heart of Mary's Church in Kraków-Rybitwy: The Aesthetics, Concept and Methodology

Organ cases built in past centuries were constructed on the basis of the existing style, generally closely following the architecture and aesthetics of the churches in which they were built. After the World War II, the trend toward Hamburg-style organ cases (according to the Werkprinzip principle) or the so-called free prospects and their derivatives, due to the changes related to the tonal aesthetics of the instruments built and the evolution of the architectural style of new churches, is constantly evolving. In recent years, there has been a strong trend of building organ cases with clear references to historical styles. As for modern churches, the decision to build historicizing cases of newly built instruments often leads to creating a mismatched element that reinforces the impression of chaos, mainly due to overload, exaggeration and confusion of different styles. The presentation will discuss and demonstrate the design process of the organ case of the new organ in the Immaculate Heart of Mary's Church in Kraków-Rybitwy (17/II+P, mech. 2023), which is the first hybrid of translocated and new organ in Poland: on the one hand, historical stops, bellows and parts of wind chests from the Netherlands were used; on the other hand, the console, action, wind chest, bellows and just the case were made from the ground up. During the presentation, the steps and methodology of the work will be discussed in detail: development of a preliminary concept, visual inspection of the church's external and internal formative features (the church uses very different aesthetic solutions, illusionist baroque painted main altar; Stations of the Cross in contemporary style), taking measurements, producing a preliminary design, visualizing and deciding how to match architectural details to the elements of the church; to avoid chaos and a potential impression of excess, the author of the project decided on a minimalist, raw and simple solution. In the following part of the presentation, the problem of case construction will be discussed, and the extremely important role of cooperation and dialogue with organ builders will be emphasized, especially the arrangements for the placement of elements inside the instrument built, the form and shape of the prospect pipes.

Magdalena Ponikowska-Preseisen, dyplomowana konserwatorka dzieł sztuki. Ukończyła w 2017 r. Akademię Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki (specjalność konserwacja malarstwa; pracę dyplomową stanowiły badania i konserwacja XVI-wiecznego obrazu *Zdjęcie z krzyża* w ramie relikwiarzowej ze zbiorów Bazyliki Mariackiej w Krakowie); technik w specjalizacji renowacja elementów architektury. Odebrała liczne staże i praktyki przy malarstwie ściennym i sztalugowym, rzeźbie oraz elementach architektury. Od 2018 r. prowadzi własną pracownię konserwatorską. Wykonała samodzielnie oraz współuczestniczyła w pracach przy obiektach zabytkowych m.in. w Krakowie, Częstochowie, Lwowie, Przemyślu, Kłodzku, Wieluniu, Ciechanowicach, Hebdowie, Oświęcimiu. Na zlecenie Galerii JKK Fine Arts z siedzibą w Nowym Jorku wykonała konserwację obrazów prywatnej kolekcji autorstwa francuskiego malarza Michela Henricota. Współpracuje z Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie. Autorka programów prac konserwatorskich szaf organowych w Krakowie, Połczynie-Zdroju oraz Międzyzdrojach, projektantka szafy organowej w Krakowie-Rybitwach.

prof. Martin Sander

Hochschule für Musik und Theater München

Cytaty w *Fantazji i Fudze d-moll op. 135b* Maxa Regera oraz ich implikacje dla dwóch wersji tego dzieła

Kwestia dwóch wersji *Fantazji i Fugi d-moll op. 135b* Maxa Regera jest od dawna kontrowersyjna. Odkąd Hans Klotz wydał wersję rękopisu w 1966 r., organiści zastanawiają się, dlaczego Reger usunął około jedną czwartą dzieła na potrzeby ostatecznej wersji drukowanej – lub czy uczynił to w ogóle sam Reger. Skomponowane prawdopodobnie między jesienią 1914 r. a wiosną 1915, dzieło zostało wysłane do wydawnictwa Simrock w maju 1915, gdzie brak rąk do pracy i materiałów w okresie pierwszej wojny światowej opóźnił wykonanie wydruku próbnego aż do stycznia 1916 r. Pocztówka wysłana przez Regera Karlowi Straube po spotkaniu w kwietniu 1916 r. dowodzi, że na skutek tamtego spotkania dokonano w dziele pewnych zmian. Wielu autorów interpretowało to w ten sposób, że Straube, jakkolwiek miałby powód, namówił Regera na poświęcenie „brakujących” części. Jednakże później, w wyniku dokładnego zbadania przez S. Königa wydruku próbnego, na którym Reger notował zmiany, okazało się, że przynajmniej o największym wycięciu tekstu *Fugi* postanowiono na wiele tygodni przed tym, zanim Straube miałby nawet okazję obejrzeć dzieło. To rodzi pytanie, które do tej pory wydawało się nie przykuwać zbytniej uwagi: czy w samym dziele odnajdziemy jakiegokolwiek powody tych zmian?

Magdalena Ponikowska-Preseisen, a certified art conservator. Graduated in 2017 from Jan Matejko Academy of Fine Arts in Kraków at the Faculty of Conservation and Restoration of Works of Art (specializing in painting conservation; her diploma thesis concerned the study and conservation of a 16th-century painting, *The Deposition from the Cross* in a reliquary frame from the collection of St Mary's Basilica in Kraków); a technician in the specialization of restoration of architectural elements. Since 2018, she has worked in her own restoration studio. She has independently performed and participated in the work on historic objects in Cracow, Częstochowa, Lviv, Przemyśl, Klodzko, Wieluń, Ciechanowice, Hebdów and Oświęcim, among others. Commissioned by the JKK Fine Arts Gallery in New York, she performed the conservation of paintings of a private collection by French painter Michel Henricot. She cooperates with the International Cultural Center in Kraków, and is the designer of the organ case in Kraków-Rybitwy.

prof. Martin Sander

Hochschule für Musik und Theater München

Citations in Max Reger's *Phantasie und Fuge d-moll op. 135b* and their implications for the two versions of this work

The question of the two versions of *Phantasie und Fuge d-moll op. 135b* by Max Reger has been controversial for a long time. Ever since the manuscript version was published by Hans Klotz in 1966, organists wondered why Reger cut out about one quarter of the work for the final printed version – or if it was at all Reger himself, who did it. Written probably between autumn 1914 and spring 1915, the work was sent to the publishing house of Simrock in May 1915, where scarcity of labour and material during World-War I delayed the production of a proof print until January 1916. A postcard sent by Reger to Karl Straube after a meeting in April 1916 states that some changes to the work were made as a result of that meeting. This was interpreted by many authors as indicating that Straube, whatever reasons he might have had for that, talked Reger into sacrificing the “missing” parts. However, more recently, a thorough investigation by S. König of the proof print, into which Reger noted the changes, revealed that at least the biggest cut in the *Fuge* had already been decided weeks before Straube ever had a chance to see the work. This leaves us with the question, which until now seems to have attracted only little attention: Can we find any reasons in the work itself that might have motivated these changes?

Prawdopodobnego wytłumaczenia można by doszukiwać się w pochodzeniu głównych tematów dzieła, które sięgają cytatów lub chociażby reminiscencji z innych dzieł: motywy czterodźwiękowe *Fantazji*, zarówno w trzydziestodwójkach, jak i ósemkach, zaczerpnięte są z *Fantazji Symfonicznej* op. 57. Skale w trzydziestodwójkach z następującymi po nich trylami (takty od 41 wersji rękopisu) wydają się nawiązywać do *Koncertu fortepianowego d-moll* op. 15 Johanna Brahmsa w taktach 7–8. Temat *Fugi* jest prawie identyczny z tematem części fugata zarówno w I, jak i II części *Pierwszej Sonaty fis-moll* op. 33. Wreszcie druga część *Fugi* ma wspólny ogólny charakter i główne elementy tematu z *Sinfonietką* op. 90 oraz z *Fugą z Wariacji na temat Mozarta* op. 132. Wszystkie te dzieła oznaczają ważne etapy w życiu Regeera, nadając opusowi 135b pewien charakter refleksji nad życiem.

Istotne jest to, że odrzucone części wersji rękopisu op. 135b da się zidentyfikować jako dłuższe przetworzenia cytowanych tematów. Przy upływie prawie roku między pierwszym złożeniem rękopisu a wersją ostateczną, Regeer z pewnością rozmyślił się w kwestii tych fragmentów. Na potrzeby wersji drukowanej zachował on jedynie same cytaty i ich przetworzenia nowsze od op. 135b, ale usunął przetworzenia, które już wcześniej pojawiły się w podobny sposób we wcześniejszych dziełach, unikając przez to powtarzania się.

Martin Sander jest profesorem organów w Hochschule für Musik und Theater w Monachium oraz Hochschule für Musik Basel. Wcześniej nauczał na uniwersytetach muzycznych w Detmoldzie i Frankfurtu, jak również w Hochschule für Kirchenmusik Heidelberg. Sam studiował w Hanowerze u Ulricha Bremstellera. Jest laureatem kilku ważniejszych konkursów, takich jak ARD w Monachium, J.S. Bacha w Lipsku oraz Praska Wiosna. Jest gościem licznych festiwali muzycznych w wielu katedrach Europy, Wschodniej Azji, Ameryki Południowej i Północnej jako solista oraz z renomowanymi orkiestrami. Poza studiami muzycznymi zdobył doktorat z chemii fizycznej na Uniwersytecie Göttingen. Nagrał wiele płyt CD, nagrań dla radia i telewizji, jest autorem kilku artykułów poświęconych aspektom stylu muzyki organowej i działał w komisjach zajmujących się wielkimi projektami organowymi, obejmującymi renowacje historycznych instrumentów romantycznych.

A possible explanation could come from the origin of the main themes of this work, which all can be traced back to citations or at least reminiscences of other works: The four-tone motives, both in 32nd and in eighth-movement, of the *Phantasie* are taken from the *Symphonische Phantasie* op. 57. The 32nd-scales with following trills (bars 41ff. of the manuscript version) appear to allude to the *Klavierkonzert d-moll* op. 15 by Johannes Brahms, bars 7–8. The theme of the *Fuge* is nearly identical to the theme of the fugato parts both in the 1st and the 2nd movement of the *Erste Sonate fis-moll* op. 33. Finally, the second part of the *Fuge* shares both its overall character and the main elements of its theme with the *Sinfonietta* op. 90 and with the *Fuge* of the *Mozart-Variationen* op. 132. All of these works mark important stations of Reger's life, giving op. 135b a certain character of a life review.

The important point is that the discarded parts of the manuscript version of op. 135b can be identified as rather long processing of the cited themes. With nearly one year having elapsed between the first submission of the manuscript and the completion of the final version, Reger obviously changed his mind about these passages. For the printed version, he kept only the citations themselves and their developments new to op. 135b, but removed developments that had already appeared in similar ways in the earlier works, thus avoiding repeating himself.

Martin Sander is professor of organ at the Hochschule für Musik und Theater in Munich and at the Hochschule für Musik Basel. Previously, he was teaching at the Universities of Music at Detmold and Frankfurt, as well as at the Hochschule für Kirchenmusik Heidelberg. Himself, he studied at Hannover with Ulrich Bremsteller. He was the winner of several major competitions, such as ARD in Munich, J.S. Bach in Leipzig, and Prague Spring. He was the guest of numerous musical festivals and played in many cathedrals and halls in Europe, East Asia, South and North America as a soloist and with renowned orchestras. In addition to his musical studies, he obtained a doctorate in Physical Chemistry at Göttingen University. He produced numerous CD, radio and TV recordings, authored several articles on stylistic aspects of organ music and worked in the commissions for large organ projects, including restoration of historical romantic instruments.

prof. Pavel Svoboda

Akademia Sztuk Scenicznych w Pradze

Rok Muzyki Czeskiej 2024 i konkursy organowe

Mój wykład będzie dotyczył Roku Muzyki Czeskiej 2024 i konkursach organowych w Republice Czeskiej. Obchody 200-lecia urodzin Bedřicha Smetany, kolejna rocznica Josefa Suka, Antonína Dvořáka i innych czeskich kompozytorów muzyki klasycznej z cyfrą 4 w datach ich urodzin lub śmierci – to ważne międzynarodowe wydarzenie. Jeden taki rok z czterech zapoczątkował tradycję obchodów Roku Muzyki Czeskiej sto lat temu. Niestety, Smetana nie skomponował żadnych ważnych dzieł organowych, ale jest więcej interesujących kompozytorów czeskich, którzy pisali na organy (Vaňhal, Lipavský, Kuchař, Janáček, Martinů, Eben i in.). Na przykład międzynarodowy konkurs organowy Praska Wiosna organizowano od 1958 r. z naciskiem na światowe prawykonania muzyki współczesnej. Międzynarodowy konkurs organowy Petra Ebena organizowany co dwa lata w Opawie i konkurs Janáčka co pięć lat w Brnie. W tym roku jest kilka nowych konkursów organowych – międzynarodowy konkurs praski oraz mniejszy konkurs J.K. Vaňhala w Opocznie lub Pro Bohemia w Ostrawie.

Pavel Svoboda, organista, jest laureatem konkursów Bach-Wettbewerb Leipzig. Studia organowe rozpoczął w Konserwatorium w Pardubicach. Ukończył Akademię Sztuk w Scenicznych w Pradze pod kierunkiem doc. Jaroslava Tůmy oraz staż na Universität der Künste w Berlinie u Leo van Doeselaara. Nagrał płytę CD z arcydziełami Johanna Sebastiana Bacha na słynnych organach Silbermanna w Röthe koło Lipska. W 2011 r. zainicjował powołanie festiwalu F.L. Věka u podnóży Gór Orlickich. Założył również stowarzyszenie PROVARHANY skupiające się na ochronie historycznych organów i zorganizował wiele zbiórek i projektów dobroczynnych. W 2019 r. został mianowany dyrektorem Pardubickiej Filharmonii Kameralnej; jako przewodniczący parlamentarnej podkomisji kultury zajmuje się również polityką kulturalną i pracuje na Wydziale Muzyki i Tańca Akademii Sztuk Scenicznych w Pradze.

prof. Pavel Svoboda

Akademia Sztuk Scenicznych w Pradze

The Year of Czech Music 2024 and Organ Competitions

My lecture will be about the Year of Czech Music 2024 and about organ competitions in the Czech republic. The celebrations of the 200th anniversary of the birth of Bedřich Smetana, next anniversary of Josef Suk, Antonín Dvořák and other Czech composers of classical music with the number 4 in their birth or death dates – this is an important international event. One such year out of four started the tradition of celebrating the Year of Czech Music a hundred years ago. Unfortunately, Smetana did not write major organ compositions, but there are more interesting Czech composers who wrote for the organ (Vaňhal, Lipavský, Kuchař, Janáček, Martinů, Eben etc.). For example, the Prague Spring international organ competition has been held since 1958 with an emphasis on world premiers of contemporary music. Petr Eben international organ competition usually in two years period in Opava and every five years Janáček competition in Brno. This year there are several new organ competitions – Prague international organ competition and smaller competition J. K. Vaňhal competition in Opočno or Pro Bohemia in Ostrava.

Pavel Svoboda, organist, is a laureate of Bach-Wettbewerb Leipzig competitions. He started studying the organ at the Conservatory in Pardubice. He graduated from the Academy of Performing Arts in Prague under doc. Jaroslav Tůma and an internship at the Universität der Künste in Berlin with Leo van Doeselaar. He recorded a CD with the masterpieces of Johann Sebastian Bach on the famous Silbermann organ in Röthe near Leipzig. In 2011, he initiated the creation of the F. L. Věk Festival in the foothills of the Eagle Mountains. He also founded the association PROVARHANY, which focuses on the protection of historic organs, organized a number of collections and benefit projects. In 2019, he was appointed director of the Pardubice Chamber Philharmonic, as chairman of the parliamentary subcommittee for culture, he also deals with cultural policy and works at the Faculty of Music and Dance of the Academy of Performing Arts in Prague.

mgr Łukasz Tryba

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie

Z dziejów instrumentarium organowego parafii w Szczepanowie

Początki parafii w Szczepanowie sięgają XI wieku. Według przekazu Wincentego z Kielc miał ją założyć sam biskup męczennik Stanisław, który zlecił wybudowanie drewnianego kościoła. Przetrwał on do XIII wieku. W jego miejscu postawiono drugi kościół, również drewniany. Rozebrano go w 1470 roku, by zrobić miejsce nowemu, murowanemu, powstałemu z fundacji Jana Długosza. Otrzymał wezwanie św. Marii Magdaleny. Wraz z upływem czasu parafia powiększała się i z końcem XIX wieku podjęto decyzję o rozbudowie świątyni zgodnie z projektem Jana Sasa Zubrzyckiego. Nadano jej wówczas wezwanie św. Stanisława. Prócz głównej świątyni do szczepanowskiej wspólnoty należy także kościół św. Stanisława na cmentarzu, ufundowany w 1781 roku przez księcia Lubomirskiego, wedle tradycji posadowiony w miejscu narodzenia biskupa męczennika. Wraz z kościołami i ich wystrojem zmieniały się także organy będące na ich wyposażeniu. Niniejszy referat ma na celu prezentację i uporządkowanie faktów dotyczących instrumentarium organowego szczepanowskiej parafii. Zaprezentowane zostaną w nim wyniki kwerendy źródeł historycznych, ostatnie odkrycia organologiczne, a także szczegóły dotyczące budowy istniejących instrumentów w kościele narodzenia św. Stanisława na cmentarzu oraz w bazylice mniejszej św. Stanisława. Podjęta zostanie także próba rekonstrukcji wyglądu i dyspozycji niezachowanych organów Stanisława Janika z Krosna, które znajdowały się w kościele Długoszowym św. Marii Magdaleny. Poruszana tematyka wydaje się być pierwszym holistycznym spojrzeniem na instrumentarium parafii w Szczepanowie.

Łukasz Tryba, ur. 1995 r. w Brzesku, przygodę z muzyką rozpoczął w Diecezjalnym Studium Organistowskim w Tarnowie, którego I st. ukończył w 2014, w klasie organów S. Króla, a II st. w 2017, w klasie organów W. Kaczora. Jest także absolwentem klasy organów tego samego pedagoga w Szkole Muzycznej II st. im. I.J. Paderewskiego w Tarnowie (2019). Ukończył studia na kierunku Kompozycja i Teoria Muzyki, specjalność teoria muzyki, w Akademii Muzycznej im. K. Pendereckiego w Krakowie w 2021 roku (licencjat) oraz w 2023 roku (magisterium). Brał udział jako prelegent w ogólnopolskich konferencjach naukowych związanych z budownictwem organowym i teorią muzyki. Od 2011 roku pracuje jako organista, a w latach 2021–2023 odbywał praktykę w Pracowni organmistrzowskiej Marty Kogut w Rybniku. W wolnych chwilach oddaje się górskim wędrówkom.

mgr Łukasz Tryba

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie

From the History of the Organs of the Szczepanów Parish

The origin of the parish in Szczepanów dates back to the 11th century. In the account of Wincenty of Kielce, it was supposedly founded by the martyr Stanislaus himself who also had the first wooden church built in the village centre. The aforementioned church survived until the 13th century. Another church, also wooden, was erected at the same location as the first one. This building, in turn, was demolished in 1470 to make room for a new brick one, St Mary Magdalene's Church. The aforementioned church was founded by Jan Długosz. Over time, the parish grew in size and at the end of the 19th century a decision was made to extend the church according to the design of Jan Sas Zubrzycki. It is then that the church was named after St Stanislaus. Legend has it that the Church of the Nativity of St Stanislaus in the cemetery, founded by Prince Lubomirski in 1781, sits on the birthplace of the martyr bishop. Along with the churches and their decoration, the organ that furnished them also changed. This paper aims to present and examine the facts about the organ instruments of the Szczepanów parish. It will present the results of a search of historical sources, recent organological discoveries, as well as details of the design of existing instruments in the Church of the Nativity of St Stanislaus in the cemetery and in the Minor Basilica of St Stanislaus. An attempt will also be made to reconstruct the appearance and disposition of the unpreserved organ by Stanislaw Janik of Krosno, which was located in the Długosz's St Mary Magdalene's Church. The subject matter covered is interesting in my opinion, as it seems to be the first holistic look at the instruments of the parish in Szczepanów.

Łukasz Tryba, born 1995 in Brzesko, began his musical adventure at the Diocesan Organist School in Tarnów, from which he graduated in 2014 under the guidance of S. Król (first degree) and in 2017 under W. Kaczor (second degree). He is also an organ graduate of the same teacher at the I.J. Paderewski Secondary Music School in Tarnów (2019). He completed his studies in Composition and Music Theory, specializing in Music Theory, at the Krzysztof Penderecki Academy of Music in Kraków in 2021 (bachelor's degree) and in 2023 (master's degree). He has participated as a speaker at national academic conferences related to organ building and music theory. Since 2011 he has been working as organist, and between 2021 and 2023 he was an apprentice in the organ builder Marta Kogut's workshop in Rybnik. In his spare time, he indulges in mountain hiking.

dr Maciej Zakrzewski

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Kierunki przemian we współczesnej muzyce organowej – wybrane zagadnienia

W niezwykle dynamicznie zmieniającym się świecie, muzyka organowa podlega stałym przeobrażeniom. Nowe wynalazki – dostępność łączności internetowej, sztuczna inteligencja i wynikające z nich przyspieszenie tempa życia, ale także renesans sztuki improwizacji (wraz z jej dawnymi formami) oraz popularność muzyki filmowej, wpłynęły na przemianę struktury brzmieniowej współcześnie tworzonej utworów organowych. Artykuł stanowi opis wybranych przykładów muzycznych z twórczości kompozytorów z różnych pokoleń, różnych krajów i kontynentów – Arvo Pärta, Phillipa Glassa, Thierry’ego Escaicha, Thomasa Abergę, Davida Briggsa, Renaty Stivriny, Carsona Coomana. Celem autora jest ukazanie różnorodności współczesnej muzyki organowej oraz wypunktowanie jej charakterystycznych cech stylistyczno-formalnych, wynikających z nowej funkcji muzyki w XXI wieku – epoki łączenia rzeczywistości z przestrzenią wirtualną. Mimo różnic kulturowych, pokoleniowych, mimo wreszcie odmiennych tradycji, z których wyrasta twórczość wymienionych kompozytorów, wskazać można pewne punkty wspólne, które wynikają ze zmiany sposobu percepcji u współczesnego słuchacza, a także ze zmiany funkcji instrumentu organowego.

Maciej Zakrzewski, dr, adiunkt Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, organista, kompozytor, improwizator. Absolwent gdańskiej Akademii Muzycznej w klasie organów prof. dra hab. Romana Peruckiego i dr hab. Hanny Dys. Laureat i uczestnik licznych konkursów międzynarodowych. Stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Marszałka Województwa Pomorskiego, Prezydenta Miasta Gdańska. Występował na najważniejszych festiwalach muzyki organowej w Polsce, a także w Europie (Niemcy, Irlandia, Łotwa, Litwa, Szwecja, Włochy, Austria). W swym dorobku posiada wiele nagrań płytowych. Solowe albumy *Liszt&Widor organ works* /Soliton 2014/, *Naji Hakim – organ works* /Ars Sonora 2018/ oraz *Time to Time* /Ars Sonora 2019/ spotkały się z uznaniem i pochlebnymi recenzjami w polskiej oraz zagranicznej prasie muzycznej. Prowadzi kursy mistrzowskie interpretacji i improwizacji organowej. Jest jurorem konkursów organowych oraz konkursów improwizacji. Jego utwory organowe i kameralne ukazały się nakładem wydawnictwa Akademii Muzycznej w Gdańsku oraz Ars Musica. Jest wiceprezesem Pomorskiego Stowarzyszenia Musica Giovane, z którym organizuje m.in. Tczewskie Wieczory Organowe.

dr Maciej Zakrzewski

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

New Developments in Contemporary Organ Music

The changing world and organ music are undergoing transformation in an extremely important way. New inventions – the availability of the Internet, artificial intelligence and software that accelerate the pace of life, but also the renaissance of the art of improvisation (along with its ancient forms) and popular film music – induced the change in the timbral structure of contemporary organ works. This presentation describes selected musical works from different generations, different countries and continents: by Arvo Pärt, Phillip Glass, Thierry Escaich, Thomas Aberg, David Briggs, Renata Stivrina and Carson Cooman. The author's goal is to show the diversity of contemporary organ music and point out its characteristic stylistic and formal features, revealing new music in the 21st century, the era of combining reality with virtual space. Despite cultural and generational differences, they still contain traditional sources from which the composers' works originate; some common traits can be identified which result from the changing perception in the modern listener, as well as from the changing function of the organ as an instrument.

Maciej Zakrzewski, Ph.D., assistant professor at the Stanisław Moniuszko Academy of Music in Gdańsk, organist, composer, improviser. He is an honours organ graduate of the Academy of Music in Gdańsk, where he studied under the tutelage of prof. Roman Perucki and dr hab. Hanna Dys. Winner and participant in numerous international competitions. He has performed at the most important organ music festivals in Poland and in Europe (Germany, Ireland, Latvia, Lithuania, Sweden, Italy, Austria). His own CDs (with his original music and with solo organ music by Liszt, Widor and Hakim) receive excellent reviews in the European music press. As a composer Zakrzewski mostly writes for organ, voice and chamber orchestra.

Redakcja naukowa / Academic editor:

prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz

Recenzenci / Reviewers:

dr hab. Joanna Schiller-Rydzewska, dr hab. Hanna Dys

Projekt graficzny i skład / Graphic Design and Typesetting:

Grzegorz Cofta

Korekta / Proofreading:

Elżbieta Frołowicz, Beata Kotłowska

Konsultacja językowa (język angielski) / Language consultation (English):

Grzegorz Hoga

Wydawca:

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

ul. Łąkowa 1–2, 80–743 Gdańsk

tel. 58 300 92 00

e-mail: wydawnictwo@amuz.gda.pl

www.amuz.gda.pl

Publisher:

Stanisław Moniuszko Academy of Music in Gdańsk

ul. Łąkowa 1–2, 80–743 Gdańsk

tel. 58 300 92 00

e-mail: wydawnictwo@amuz.gda.pl

www.amuz.gda.pl

ISBN 978–83–64615–83–2

Treść publikacji jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa Użycie niekomercyjne – Bez utworów zależnych 4.0 Międzynarodowe. Tekst licencji można znaleźć pod adresem: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/> lub uzyskać drogą korespondencyjną od: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA, 94042, USA.

